

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	47695 Науки про Землю
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	103 Науки про Землю

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	62
Повна назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Ідентифікаційний код ЗВО	02071205
ПІБ керівника ЗВО	Бакіров Віль Савбанович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	univer.kharkov.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/62>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	47695
Назва ОП	Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Факульт геології, географії, рекреації і туризму, навчально-науковий інститут екології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Філософський факультет, факультет іноземних мов
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	61022 м. Харків, майдан Свободи, 4, майдан Свободи,6
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	2006
ПІБ гаранта ОП	Пересадько Віліна Анатоліївна
Посада гаранта ОП	Декан
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	vilinaperesadko@karazin.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(096)-931-77-02
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(057)-707-55-74

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Підготовка фахівців вищої кваліфікації велась на всіх напрямках факультетом геології, географії, рекреації і туризму (до 01.11.2014 р. геолого-географічний факультет) у співпраці з навчально-науковим інститутом екології (до 2019 р. екологічним факультетом) і має давні традиції підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, тим більше, що до 2007 р. це був один геолого-географічний факультет. З 1961 р., з моменту злиття геології і географії в один факультет, в аспірантурі велась підготовка кандидатів наук за великою кількістю наук про Землю, охоплюючи їх географічну і геологічну складові. У 1992 р. почала свою роботу спеціалізована вчена рада Д 64.051.04 (11.00.11 - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів), а нині діють дві спеціалізовані вчені ради: К 64.051.04 (11.00.11 - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів) та К.64.051.23 (11.00.02 – економічна та соціальна географія). Відповідно до прийнятої у квітні 2015 р. нормативно-правової бази, у 2016 році в спеціальності 103 «Науки про Землю» започаткована освітньо-наукова програма «Науки про Землю», спрямована на підготовку висококваліфікованих наукових кадрів у галузі геології і географії - всього 9 предметних спеціалізацій. У розробці програми взяли активну участь всі п'ять кафедр факультету геології, географії, рекреації і туризму і три кафедри екологічного факультету. Така колективна співпраця забезпечила досить потужний науковий та педагогічний потенціал. Зокрема, у 2017 р. в розробці та реалізації програми взяли участь 12 докторів і кандидатів наук. На сьогодні в робочій групі 16 докторів і 4 кандидати наук, в тому числі представники партнерських організацій, роботодавців і здобувачів.

У наступні роки ОП зазнала певних змін, оскільки в 2018-2020 рр. ННІ екології став партнером міжнародного проекту в рамках програми ERASMUS+ «Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE» (реєстраційний номер 586471-EPP-1-2017-EE-EPPKA2-SBHE-JP), який був спрямований на створення Національної докторської школи для вдосконалення взаємодії між закладами вищої освіти та мобільності докторантів. Були розроблені та введені в ОП нові курси згідно з завданнями, які стояли перед ННІ екології в проекті INTENSE. Впродовж провадження освітньо-наукової програми знаходилась під постійною увагою та корегувалась з огляду на набутий досвід, розширення сфери наукових інтересів викладачів, побажання аспірантів, рекомендації роботодавців, а також зміни у нормативних документах

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	3	1	2	0	0
2 курс	2019 - 2020	2	1	1	0	0
3 курс	2018 - 2019	3	3	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	4	4	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	29977 Геологія нафти і газу 29978 Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин 29979 Прикладна гідрогеологія 29980 Рекреаційна гідрогеологія 3130 Географія 3188 Геологія
другий (магістерський) рівень	1572 Економічна та соціальна географія 2276 Гідрогеологія 2512 Геологія нафти і газу 4125 Географія рекреації та туризму

	4285 Геологія 29981 Інженерна геологія 2516 Географія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47695 Науки про Землю

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	259977	58334
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	258723	57080
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	1253	1253
Приміщення, здані в оренду	12844	1972

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_103_аспірантура.pdf</i>	ZpXbm6RN/kaHUoKd/CjZf2S5yNGZdD1bLs4kidwrkHo= =
Освітня програма	<i>+103_ОНП_аспірантура 2020.pdf</i>	sazYLYYVHGp/iIG8/msEaQL/P9h3CauPbij7lfDd6qg= =
Навчальний план за ОП	<i>НП зфн 2020-2021.pdf</i>	Y5DcXye7vyNAa//gdndrd4wziC7ef+otAyCg6UkEbGk= =
Навчальний план за ОП	<i>НП денна 2017-2018 асп..pdf</i>	yFa796+5x6Y7OaQqPvLPtXb5xkwPmf5IoOY1guEjOM= =
Навчальний план за ОП	<i>НП заочна 2017 асп..pdf</i>	SLEketXglA6gLG3qTUuQb4abAcDqsjPsIyfqAU6uA/E= =
Навчальний план за ОП	<i>НП_2020_ДФНО.pdf</i>	R1881ZrdqCllQsxEXZ6w9+U2oyiWgrgr3ZvSH7V3suQ= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук 1.pdf</i>	B5wkTgDPmWiDVxs374KOj5pPdJIoU1o/un/QFBP9YGQ= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук 4.pdf</i>	qIQTFkcqr2p5SsofsWMc6JAvccPKiyGKsCsTq9EhxH4= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук 2.pdf</i>	NHXzqmDLRNV+it91tvGKWPz1o1mWPOtaMxO59+YfO mI= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук 3.pdf</i>	OvXjQWGSOK9QyAqAJXyzn9SNkKvmHYWgq2sC8zkPX HM= =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Основною ціллю ОНП «Науки про Землю» є забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки кадрів вищої кваліфікації, які б набули здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю «Науки про Землю». Унікальність освітньої програми полягає в можливості надати здобувачу широкі можливості проявити себе в дев'яти, на нашу думку, найбільш актуальних напрямках наук про Землю.

Особливостями освітньо-наукової програми є:

- Потужний кадровий склад, який охоплює багато напрямків сучасних геології і географії.
- Наявність видань, що входять до наукометричної бази Web of Science («Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія Геологія. Географія. Екологія», заснований у 1964 р.), чотирьох фахових видань – «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії» (2000 р.), «Часопис соціально-економічної географії» (2005 р.), «Людина та довкілля. Проблеми неоекології» (1999 р.), «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія Екологія» (2006 р.).
- Потужна матеріально-технічна база для забезпечення наукової роботи.

- Участь у підготовці фахівців з двох структурних підрозділів університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Освітньо-наукова програма на усіх етапах своєї трансформації повністю відповідала місії і стратегії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, представлених в наступних документах:

«Стратегічні цілі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2017–2020 роки»
<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/tsili2017%E2%80%932020roki.pdf>.

«Політика Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2017–2020 роки»
<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/Politika%20Harkivskogo%20natsionalnogo%20universitetu%20Imeni%20V.%20N.%20Karazina.pdf>.

«Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки»

<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytkuuniversitetu-2019-2025-2.pdf>.

З огляду на вимоги цих документів зазначені вище цілі ОП зорієнтовані на забезпечення лідерства випускників як в українському, так і в міжнародному науковому просторі; акцентування на прикладних перспективах фундаментальних досліджень та шляхах їх комерціалізації на національному та світових ринках наукових і науково-технічних розробок.

Цілі ОП відповідають змінам у стратегії Університету щодо посилення вимог до якості освіти, дотримання вимог академічної доброчесності та академічної мобільності, що відбулися протягом останнього циклу стратегічного планування. Стратегія розвитку Університету надає всі умови та можливості для розвитку даної освітньо-наукової програми.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

В університеті розвинене студентське самоврядування та реалізується студентоцентрирована модель навчального процесу. Зокрема студенти та аспіранти є членами Вчених рад університету, факультету, інституту і приймають активну участь в обговоренні програми при її розгляді та затвердженні. Так, саме за ініціативи аспірантів старших курсів у 2020 р. значно розширено перелік дисциплін за вибором при підготовці здобувачів за ОНП «Науки про Землю». Під час підготовки кваліфікаційних робіт магістрів відбувається активне обговорення з майбутніми науковими керівниками перспектив навчання в аспірантурі з огляду на цілі та програмні результати навчання, впливаючи таким чином на зміст і структуру ОП. Саме в результаті таких обговорень у 2018 р. до переліку предметних спеціалізацій було введено «Палеонтологію і стратиграфію» та «Екологічну безпеку».

- роботодавці

Насамперед ОП спрямована на підготовку аспірантів до подальшої академічної кар'єри у ЗВО або академічних інститутах України і за її межами. Перш за все мова йде про Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, де працевлаштовано 53 % випускників аспірантури за останні 5 років. Відповідно, у якості основного роботодавця виступає академічна спільнота. Другу частину роботодавців складають науково-дослідні інститути, природоохоронні організації, де здобувачі освіти працюють та проводять польові чи (та) лабораторні дослідження. В засіданнях робочої групи зі створення освітньої програми брали участь директор Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем Гриценко А.В., заступник директора НПП «Слобожанський» Шумілова А.В., завідувач відділом краєзнавства КЗ Харківська обласна станція юних туристів Скриль І.А. Вони висловили власне бачення і свої побажання щодо змісту ОП, які були максимально враховані при складанні освітньої програми. Управління якості освіти проводить опитування роботодавців, стейкхолдерів щодо змісту і форм покращення ОП (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/yakist-op-vypusknyk_2020.pdf).

- академічна спільнота

Викладачі, які задіяні в реалізації ОП співпрацюють зі співробітниками інших ЗВО та академічних інститутів, беруть участь у конференціях, засіданнях спеціалізованих вчених рад, науково-методичних семінарах тощо. Серед таких колективних стейкхолдерів - Інститут географії НАНУ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Одеський державний екологічний університет, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», УкрНДІ природних газів, УкрНДІЕП, ННЦ "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського", а також ЗВО Австрії, Естонії, Латвії, з якими в рамках Міжнародної докторської школи за проектом ІНТЕНС співпрацює ННІ екології. Управління якості освіти проводить опитування викладачів щодо змісту і форм покращення ОП (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/yakist-op-vykladach_2020.pdf).

- інші стейкхолдери

Іншими стейкхолдерами є громадські організації, товариства, асоціації. Викладачі, студенти, випускники факультету (інституту) є членами Українського географічного товариства, асоціації мінералогів, картографів тощо.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції

розвитку спеціальності та ринку праці

Мета освітньої програми віддзеркалює сучасні потреби ринку праці, які вимагають від випускника даної ОП комплексного світогляду, аналітичного мислення, здатності до практичної діяльності, що професійно застосовує сучасні технології та методики. Випускник даної ОП демонструє міждисциплінарну та багатопрофільну теоретичну підготовку, знання і володіння сучасними інформаційними технологіями, посилену практичну підготовку, що відповідає потребам ринку праці. Цілі та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 103 Науки про Землю та орієнтації на потреби ринку праці у фахівцях, що мають компетенції, необхідні для проведення комплексних досліджень, аналізу, оцінки і перспектив розвитку системи «природа-суспільство» як у всій її складності і різноманітності, так і з позицій глибокого профільного вивчення окремих геосистем, що важливо в геологічних, ландшафтних, соціальних, екологічних дослідженнях і Харківського регіону, і України в цілому.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контексти. Цілі ОП визначаються значним природно-ресурсним потенціалом Східного регіону України.

Формування цілей та програмних результатів навчання виходить з того, що у регіоні:

- сконцентровано великі запаси нафти, газу, інших корисних копалин і гостро стоїть потреба у нових технологіях їх видобутку, проведення оцінки запасів мінеральних ресурсів з використанням сучасних методів і технологій;
- гостро стоїть питання екологічної безпеки, охорони природних ландшафтів, гідросфери, педосфери, атмосфери, культурної спадщини;
- вирішення низки проблем і галузевого, і регіонального характеру неможливе без застосування сучасних технологій, методів і методик, а тому оволодіння геоінформаційними технологіями, новітніми здобутками в області картографії, математичного і системного аналізу та іншими геосистемними методами дає змогу візуалізувати, оцінювати і прогнозувати розвиток геосистем на локальному, регіональному, національному і глобальному рівнях. Ці та значна кількість інших позицій визначають відповідність ОП регіональному територіальному контексту.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Формування цілей та програмних результатів навчання ОП розроблено за результатами аналізу низки вітчизняних аналогічних програм розміщених на офіційних сайтах університетів чи отриманих при особистих зустрічах в КНУ ім. Тараса Шевченка, НУ «Львівська політехніка», ЛНУ імені Івана Франка, Одеського національного екологічного університету, Університету природних ресурсів та наук про життя (ВОКУ) (Австрія, Відень), Естонського університету природничих наук (Естонія, Тарту), Латвійського університету, Університет навколишнього середовища (Рига).

З 2017 р. університет є учасником Міжнародного проекту «Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE» (<http://ecology.karazin.ua/mizhnarodna-dijalnist/intense-integrated-doctora>), в рамках якої проведено аналіз «паспортів спеціальностей PhD (аспірантури)» з природничого напрямку і уточнено перелік дисциплін, які було б доцільно викладати в докторській школі. Так, в навчальний план було залучено англломовні вибіркові навчальні дисципліни та змінено обов'язкову однуменну дисципліну спеціалізації «Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів» на «Наукові основи природокористування», що може викладатись українською або англійською мовами.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Відповідний стандарт МОН України наразі відсутній. ОП ґрунтується на вимогах тимчасових стандартів Університету 2016 р. і 2018 р. ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/ts-nauky\(2016\).pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/ts-nauky(2016).pdf), <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/ts-nauky-2018.pdf>).

Усі результати навчання, сформульовані в тимчасових стандартах, інтегровані в ОП та відповідні робочі програми навчальних дисциплін, де зазначено тематичний план, структуру навчальних дисциплін, теми семінарських та практичних занять, завдання для самостійної роботи, методи поточного та семестрового контролю.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Результати навчання за ОП «Науки про Землю» третього рівня вищої освіти 2017-2020 років впровадження відповідають дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України № 519 від 25.06.2020) і ґрунтуються на вимогах прийнятого в університеті тимчасового стандарту. Інтегральна компетентність – «Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері Наук про Землю, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики» – відповідає визначеним в Національній рамці дескрипторами: знання, уміння / навички, комунікація, відповідальність та автономія. Так у розрізі усіх освітніх компонентів (під час аудиторних занять, практик, самостійної роботи здобувачів освіти) формуються концептуальні наукові та практичні знання, що відповідають вимогам сучасності, актуальності,

забезпечують можливість осмислення теорій та принципів у галузі наук про Землю. Цій складовій відповідають ЗК01, СК01, СК04, СК05, СК08, СК10, СК12, РН01, РН02, РН04, РН06, РН07, РН08, реалізацію яких можна прослідкувати на основі аналізу освітніх компонент ОП.

Уміння формуються під час практичних занять та безпосередньо під час суттєвої практичної підготовки. Умінням і навичкам, що визнані у Національній рамці кваліфікацій, відповідають компетентності ЗК02, ЗК03, СК02, СК03, СК06, СК07, СК09 і результати навчання РН04, РН05, РН09, РН10.

Комунікація, як вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, та використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях, реалізується під час практик та обговорення проблемних питань на практичних, семінарських і лекційних заняттях. Її реалізація пов'язана з компетентностями СК02, СК07, СК08, СК09, СК10 та результатами навчання РН02, РН03, РН07.

Відповідальність і автономія реалізуються шляхом формування компетентностей ЗК01, ЗК03, СК02 та результатів навчання РН02, РН03, РН06, РН10.

Головні компетентності і результати навчання розширено і поглиблено в програмах окремих дисциплін.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

28

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП повністю відповідає заявленій спеціальності 103 «Науки про Землю», гарантом чому є багаторічний досвід викладання в даній галузі та висока кваліфікація викладачів. На підтвердження цього досить навести першу і основну ціль підготовки докторів філософії за цією ОП: - набути здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю «Науки про Землю». Робоча група розробників програми розглядає науки про Землю в системному, навіть в синергетичному поєднанні, де кожен з компонентів освітньої програми спрямований на вивчення широкої предметної області спеціальності та забезпечує відповідні результати навчання.

Базові знання та уміння надаються у блоці обов'язкових дисциплін, які забезпечують глибоке розуміння філософії і методології науки, особливостей презентації результатів дослідження, уміння донести знання до загалу, знання сучасних тенденцій розвитку наук про Землю відповідно до предметної спеціалізації. Це забезпечується такими освітніми компонентами як: Філософські засади та методологія наукових досліджень; Іноземна мова для аспірантів; Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень; Науково-асистентська практика; дисципліни за фаховою підготовкою, де прописаний широкий спектр компетентностей, необхідних для формування науковця з глибокими теоретичними знаннями та широкими уміннями і навичками практичної діяльності. За ОП 2020-2021 н.р. реалізується з спеціалізації (таблиця 1). У процесі реалізації освітньої складової ОНП викладачі, задіяні в процесі підготовки аспірантів, використовують широкий арсенал методів, методик та технологій, якими в результаті повинен оволодіти аспірант. У робочих програмах дисциплін ОП (всі вони розміщені на сайті факультету), вказані мета, знання, уміння і результати навчання, які доповнюють і розширюють перелік основних компетентностей і результатів, окреслених в ОНП у залежності від предметної спеціалізації і в сумі повністю відповідають об'єкту, змісту, предметній області, методам, методикам та технологіям спеціальності 103 «Науки про Землю».

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість і обов'язковість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначено Законом України «Про вищу освіту» (п.62.1.15), Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (п. 3.4, 3.5 https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7q06oY5HA). Індивідуальні навчальні плани складаються на кожний навчальний рік і містять інформацію про перелік і послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження за всіма видами навчальної діяльності, види та строки підсумкового семестрового контролю та атестації. Обсяг навчальних дисциплін за вибором становить 30% загальної кількості кредитів ЄКТС. Індивідуальний план формується особисто кожним здобувачем вищої освіти за участю наукового керівника та, за необхідності, гаранта ОП; сформований план затверджується деканом факультету і є обов'язковим документом для виконання.

В університеті з 3.02.2020 р введено в дію : Положення Харківського Національного Університету імені В. Н.

Каразіна Про реалізацію Проєктів програм міжнародної співпраці (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-realizatsia-proektiv.pdf>) та Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна права на академічну мобільність (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist-1.pdf>) передбачено право здобувача вищої освіти на академічну мобільність та виписана процедура її реалізації.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (п. 3.4, 3.5, <https://univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-pro-osvitniyu-protses.pdf>, https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA) здобувач має право вільного вибору дисциплін для забезпечення своїх освітніх, наукових, дослідницьких та культурних потреб. Аспірант має право на вибір навчальних дисциплін в обсязі не менше 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС. До 2020-2021 н. р. за рахунок того, що до переліку вибіркових дисциплін входили усі дисципліни фахової підготовки - обсяг дисциплін за вибором складав 45%. У рамках Міжнародного проєкту «Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології – INTENSE» (<http://ecology.karazin.ua/mizhnarodna-dijalnist/intense-integrated-doctora>) проведено аналіз «паспортів спеціальностей PhD (аспірантури)» з природничого напрямку і уточнено перелік дисциплін, які було б доцільно викладати в докторській школі. Так частину дисциплін переведено в ранг обов'язкових, а вибіркову складову значно розширено: залучено англомовні вибіркові навчальні дисципліни. Наразі аналізована ОП розрахована на 40 кредитів, 12 з яких за вільним вибором, що становить 30 % від загального обсягу кредитів ЄКТС. Вибір цих дисциплін аспірант здійснює індивідуально, з урахуванням власних уподобань, орієнтуючись на рівень своїх знань та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності. Попередньо наукові керівники інформують здобувачів щодо їх права обрати дисципліни вільного вибору з переліку робочих програм оприлюднених на сайті факультету / інституту. Після введення карантину – вибір дисциплін здійснюється дистанційно, шляхом заповнення Google-форми (https://docs.google.com/forms/d/1wsboueK-heziHKb2hjQBz_oswzceoDSsoSELMl6dJsI/edit#responses). Аспіранту пропонується обрати дисципліни загальним обсягом 12 кредитів, попередньо ознайомившись з програмами розміщеними на сайті. Після погодження, дисципліни вносять до індивідуального навчального плану аспіранта. Згідно Положення про організацію освітнього процесу в університеті (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA) здобувач має право обрати дисципліни з переліку міжфакультетських дисциплін вільного вибору (це біля 100 дисциплін і їх число змінюється з кожним семестром), рекомендованих для підготовки бакалаврів чи магістрів(як приклад: https://drive.google.com/file/d/1Br8HEZqRPy5WNYsFulb_ojt7Ug6H8Wxp/view). До цього дня жоден зі здобувачів ступеня доктора філософії не скористався цим правом.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів за ОНП «Науки про Землю» реалізується виконанням практичних робіт згідно з навчальним планом підготовки здобувачів, проходженням науково-асистентської практики обсягом 3 кредити ЄКТС. Здобувачі мають можливість отримання практичних навичок викладацької роботи через проведення занять за дисциплінами фахової спеціалізації. Важливими напрямками практичної підготовки є формування умінь і навичок з оволодіння сучасними геоінформаційними технологіями (СКО3, СК12, РНО5), підготовки наукових публікацій і виступів на конференціях різного рівня (СКО1, СКО2, РНО2). Програми практик переглядаються щорічно згідно з методичними рекомендаціями щодо розробки робочих програм дисциплін в університеті (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/metodychni-recomendatsii.pdf>). З погляду на велику частку спеціальних польових досліджень, кількість кредитів науково-асистентської практики зменшена з 5 до 3 кредитів (п.3.3.14 Положення про організацію освітнього процесу https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA). Практичній підготовці сприяють також семінари ННІ екології, на яких часто виступають запрошені лектори з України та з закордону (<http://ecomonitoring.karazin.ua/?p=1892&lang=uk> http://ecomonitoring.karazin.ua/?page_id=2091 <http://ecology.karazin.ua/news-miz-dijal/novini-international-visegrad-fund/lekcii-za-proektom-mizhnarodnogo-vishegradskogo-fondu/>

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Кар'єра науковця висуває високі вимоги до переліку і рівня соціальних навичок. З огляду на це - ОП включає курси: Філософські засади та методологія наукових досліджень, Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень, Іноземна мова для аспірантів, Науково-асистентська практика та ряд курсів, які передбачають формування у здобувачів комплексу навичок, необхідних для започаткування та виконання наукових проєктів, презентації отриманих результатів, захисту інтелектуальної власності, дотримання норм академічної доброчесності, проведення наукових семінарів та конференцій, навички в галузі комунікативних технологій, необхідні для розвитку педагогічної та наукової кар'єри. Наразі аспіранти в ході навчання удосконалюють набуті раніше загальні навички: роботи в команді, комунікувати, переконувати, лідирувати, вести переговори тощо. Формуванню соціальних навичок сприяють і запропоновані університетом, факультетом /інститутом

міждисциплінарні курси, які аспірант може обрати, якщо має потребу поглиблення своїх соціальних навичок поза фаховою підготовкою. Наприклад, «Секрети успішного лідера» (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/news>) та інші (https://drive.google.com/file/d/1Br8HEZqRPy5WNYsFuIb_ojt7Ug6H8Wxp/view).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній. Професійна кваліфікація не передбачена.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) регламентовано у пп.3.3.9-3.3.14; 3.3.17, 3.3.18 Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA). При цьому тижневе навантаження здобувачів вищої освіти за ОП «Науки про Землю» (аспірантів) протягом 4-х семестрів складає 4-6 годин, а відсоток самостійної роботи за всіма дисциплінами не перевищує 80%. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС за денною формою навчання становить не менше 20% від загальної кількості годин. Виключення складає іноземна мова, де кількість аудиторних годин 40%. Обов'язкові компоненти ОП складають 28 кредитів ЄКТС, з яких частка аудиторних годин становить 27%. Вибірковий блок має 12 кредитів ЄКТС, з яких на аудиторні відведено 30% годин. Таким чином, щотижневе аудиторне навантаження впродовж 4-х семестрів становить 7-8 годин на тиждень. У робочій програмі кожної дисципліни зазначені види, завдання і обсяг (у годинах) самостійної роботи. Аналіз робочих програм показав оптимальне співвідношення реального і декларованого навантаження для кожного освітнього компонента.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП на даний час не передбачено підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, але з погляду на те, що 100% здобувачів так чи інакше задіяні у виробничій сфері за фахом – розроблення механізмів використання елементів дуальної освіти в даній ОП є перспективним напрямком розвитку програми.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://www.univer.kharkov.ua/images/pravyla-2021.pdf>
<http://start.karazin.ua/page/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/8/>,
<http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2020/05/>

До правил прийому додається перелік документів необхідних для вступу до аспірантури, де зазначена процедура вступу і коротка довідка про зміст дослідницької пропозиції (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/aspirant/docs-phd-2018.pdf>).

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Програма вступних випробувань включає блоки теоретичних питань з таким розрахунком, щоб виявити готовність вступника до засвоєння ОП відповідно до спрямування фахової підготовки.

(<https://www.univer.kharkov.ua/docs/aspirant/docs-phd-2018.pdf>)

Програми затверджуються не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів і оприлюднюються на сайтах факультету та університету (<http://start.karazin.ua/page/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/8/>,
<http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2020/05/>).

Значною мірою рівень вступника та його відповідність ОП виявляється під час презентації дослідницьких пропозицій. Згідно з правилами прийому на третій освітній рівень (<http://start.karazin.ua/page/documenty>) вступний бал складається з балів: вступного іспиту із спеціальності за 100- бальною шкалою з ваговим коефіцієнтом 0.6; вступного іспиту з іноземної мови за 100- бальною шкалою з ваговим коефіцієнтом 0.2; за презентацію дослідницьких пропозицій за 100-бальною шкалою з ваговим коефіцієнтом 0.15; середнього балу за 100-бальною шкалою додатку до диплому магістра (спеціаліста) з округленням до сотих частин бала з ваговим коефіцієнтом 0.05. При оцінюванні презентації дослідницьких досягнень за кожну статтю, опубліковану у фаховому виданні з імпаکت-фактором додається 3 бали, за кожну статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні – 2 бали.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Положенням про організацію

освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (п.п. 6.4 і 6.5 https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA) та Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist-1.pdf>, розділ IV).

Питання визнання іноземного диплому в університеті регулюється наступними документами: «Порядок визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/vyznannia-dokumentiv.pdf>), «Порядок визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав». Усі питання легалізації документів про освіту вирішує Відділ визнання та легалізації документів про освіту Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia.pdf>.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких випадків не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/neform-osvita.pdf>), який визначає можливі види результатів неформальної освіти, можливий її обсяг, порядок, приклади відповідних документів тощо.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на зазначеній ОП не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

ОП розроблена відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» <https://univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-pro-osvitniy-protses.pdf> і передбачає наступні форми та методи навчання: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, практична підготовка, контрольні заходи, самостійна робота. А основними видами навчальних занять є: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота, консультації; підсумковий контроль: залік, екзамен.

http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2021/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_103_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B

- http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2021/03/103_%D0%9E%D0%9D%D0%9F_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-2020.pdf

Науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни на третьому рівні вищої освіти обирають методи та засоби навчання, які забезпечують якість освітнього процесу та сприяють досягненню програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою. Цей вибір погоджується науково-методичною комісією і затверджується вченою радою факультету у вигляді робочих програм навчальних дисциплін (http://geo.karazin.ua/gr_asp/) (табл. 3).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентризований підхід проголошено в Каразінському університеті в Кодексі цінностей (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>), у Стратегії розвитку до 2025 р.

(<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>) і в Положенні про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA) і передбачає розширення можливостей участі здобувачів вищої освіти у формуванні індивідуальних освітніх траєкторій та запровадження системи ефективного контролю якості освітнього процесу за участі студентського самоврядування. Наразі, кількість здобувачів в аспірантурі невелика – 10 осіб, що саме по собі сприяє індивідуалізації і наукової, і навчальної складових ОП, неформальному діалогу викладачів та аспірантів з різних питань науки та освіти. При чому наукова складова ОП однозначно є суто індивідуальною. Здобувачі вищої освіти,

як члени вченої ради факультету/інституту впливають на форми та методи навчання при щорічному обговоренні та затвердженні робочих програм на вчених радах. Як і всі особи, що навчаються, аспіранти беруть участь в опитуваннях, що проводяться Центром соціально-гуманітарних досліджень соціологічного факультету, які показали, що переважна більшість (80 %) аспірантів задоволені рівнем викладання та обов'язковими дисциплінами.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання у розрізі кожного освітнього компонента відповідають принципам академічної свободи, педагогічної та наукової етики проголошені у Кодексі цінностей Каразінського університету, в розділах «Академічна свобода й академічна відповідальність», «Вільнодумство» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>). При формуванні індивідуального плану, при виборі траєкторії наукових досліджень та місця набуття практичних навичок роботи у виробничому колективі здобувачу надається право самостійного вибору.

Плани та тематика аспірантських досліджень двічі на рік обговорюються на Вчених радах факультету геології, географії, рекреації і туризму (ФГГРТ) та навчально-наукового інституту екології (ННІЕ) з заслуховуванням наукових доповідей аспірантів. Адміністрація факультету/інституту намагається стимулювати публікаційну та науково-організаторську активність молодих дослідників на принципах академічної свободи. У Порядку преміювання науково-педагогічних і наукових працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за досягнення у виконанні завдань Програми розвитку університету на 2010-2020 роки окремо визначено розмір премії за окремі види наукової активності (публікації, патенти, виконання госпдоговорів, грантів тощо), на які обов'язково подаються аспіранти (наприклад, за публікацію у журналі категорії А аспірант В. Воронін у 2019 р. отримав премію).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за кожним ОК оприлюднюється в робочих програмах (на сайтах факультету геології, географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/gr_asp/) та навчально-наукового інституту екології (<http://ecology.karazin.ua/osvitno-profesijni-programi/>) до початку навчального року на першому занятті викладачі детально знайомлять здобувачів із цілями, змістом, очікуваними результатами і критеріями оцінювання, викладеними в робочих програмах дисциплін.

Графік і порядок освітнього процесу оприлюднений на сайті відділу аспірантури та докторантури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна:

<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/asp-grafik.pdf>,

<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/rozklad-5.pdf>,

<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/rozklad-6.pdf>.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Освітня діяльність університету ґрунтується на принципах нерозривності процесів навчання і наукових досліджень (п.1.3.4. Положення про організацію освітнього процесу в Каразінському університеті

https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI_N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA). Цей принцип є основним в підготовці здобувачів, оскільки наукове дослідження є базовим аспектом під час перебування у аспірантурі. Під час навчання на ОП здобувачі одержують новітню науково-технічну інформацію від викладачів на лекційних, практичних заняттях, працюють в бібліотеках, користуються вільним доступом до міжнародних публікацій, доступ до яких надає ЦНБ університету (https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division), беруть участь у наукових дослідженнях, пов'язаних з виконанням фундаментальних та прикладних науково-дослідних тем, кафедральних тем у межах робочого часу і відповідно до тематики власних досліджень. Як показує багаторічний досвід підготовки аспірантів для успішної підготовки дисертаційного дослідження слід виконати великий обсяг польових і лабораторних досліджень. Тому аспіранти виконують ряд досліджень і в перші два роки навчання, беруть участь у науково-дослідній роботі кафедр, НДР за тематикою своєї наукової роботи. Дослідження у вільний від навчання час проводяться на базі навчальних і науково-дослідних лабораторій факультету ГГРТ (8 лабораторій і дві навчально-наукові бази (<http://geo.karazin.ua/>)) та ННІ екології (2 лабораторії <http://ecology.karazin.ua/>). Реалізується практика зарахування аспірантів за сумісництвом у вільний від навчання час до виконання держбюджетних чи госпдоговірних науково-дослідних робіт. Наприклад:

- аспірантка Логвинова М.О. і Суптелю О.С. брали участь у виконанні ряду держбюджетних НДР (№ 0115U000504, № 0118U006480, № 0116U000964) та міжнародного міждисциплінарного проекту "Ukrainian geopolitical fault-line cities: urban identities, geopolitics and urban policy" (№ проекту 287267);
- аспіранти Бурченко С.В. і Воронін В.О. взяли участь у виконанні НДР (№ ДР 0118U002171 і № ДР 0220U10114444) та гранту проекту «INTENSE: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології» 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP(2017-3139/001-001);
-аспірантка Овчаренко А.Ю. – виконувала госпдоговірні НДР (№09-19, №20-20) та взяла участь у виконанні держбюджетної НДР (№ ДР 0220U10114444).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Використання новітніх наукових досягнень в процесі викладання - обов'язкова умова автентичної класичної

університетської освіти. В Кодексі цінностей Каразінського університету вона сформульована як єдність освіти і науки (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>).

Викладачі, які задіяні в ОП, регулярно публікують статті в авторитетних міжнародних і вітчизняних журналах, що теж є запорукою як високого рівня результатів наукових досліджень, так і вичерпної обізнаності із рівнем досліджень у своїй галузі. Оновленню змісту освітніх компонентів значною мірою сприяє вільний доступ до публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз даних SCOPUS/Web of Science та інших електронних ресурсів, потужний потенціал Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В.Н. Каразіна, а також результати моніторингу ОП, побажання стейкхолдерів. Крім цього, на засіданнях науково-методичних комісій та вчених рад регулярно розглядаються питання, які опосередковано сприяють оновленню змісту навчальних дисциплін. Проводяться навчально-методичні семінари, зокрема семінар з сучасних підходів до формування освітніх програм та їх акредитації (13.02.2020), використання сервісу Google Meet в освітньому процесі (1.10.2020), змішане навчання: проблеми і перспективи (5.11.2020) тощо. До цього слід додати участь у наукових конференціях, підвищення кваліфікації; стажування за кордоном, засідання робочої групи з підготовки ОНП Науки про Землю третього рівня вищої освіти (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/news/news>).

Механізм щорічного оновлення контенту визначається пп. 3.3.15-3.3.18 Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Зазначені в робочій програмі оновлені викладачем освітні компоненти розглядаються на засіданнях кафедр, навчально-методичних комісій, вчених рад, робочої групи проекту INTENSE. Оновлені та затверджені програми оприлюднюються на сайті факультету/інституту (http://geo.karazin.ua/gr_asp). Наприклад, відповідно до змін екологічного законодавства та викликів сучасності в освітньому компоненті «Екологічна безпека» розширено перелік основних задач дисципліни і, відповідно, уміння і тематичний план.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

В Університеті для сприяння інтернаціоналізації навчання, викладання і наукових досліджень організовано Управління міжнародних відносин (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/umc-polozhennya.pdf>, https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/international_relations_department/about).

Усі здобувачі і НПП мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів Web of Science, Scopus, ScienceDirect, CUL Online, EBSCO, Oxford University Press (Центральна наукова бібліотека <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr>).

Інтернаціоналізація наукової діяльності відбувається шляхом спільних публікацій, стажування, співпраці в міжнародних проектах. Функціонують договори з університетами Акденіз, Талліннським, Жирони, Орадея. В рамках виконання проекту «INTENSE: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекнології» серпень 2019 р. в м.Тарту у літній школі “WIN! Water Innovations: Policy, Management, Research” взяла участь аспірантка Бурченко С., що була обрана за конкурсом <http://ecology.karazin.ua/mizhнародna-dijalnist/intense-integrated-doctora/treningi/>.

Професори Максименко Н.В., Некос А.Н. пройшли підвищення кваліфікації в університеті в м.Тарту “ICT tools and methods for curriculum development” в рамках Гранту Еразмус+ «INTENSE. Доцент Сергія К. Ю. проходила стажування в University of Oradea, Romania, University de Girona, Spain, University, Estonia.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Загальні питання щодо форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (пп. 5.3.2., 5.3.3, 5.3.6) https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI_N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA.

У кожній робочій програмі освітніх компонентів чітко визначені форми контрольних заходів і критерії їх оцінювання. Форми підсумкового контролю – залік та іспит. Протягом семестру аспіранти виконують практичні роботи, беруть участь у семінарах, виконують індивідуальні завдання. Прозорість і зрозумілість проведення контрольних заходів забезпечується за наступним алгоритмом: - кожен з видів роботи, виконаних аспірантом, оцінюється згідно зі схемою нарахування балів, зазначеної в робочій програмі; - результати доводяться до відома аспірантів на першому занятті; - кількість балів, набрана впродовж семестру (не більше 50% від загальної кількості балів), сповіщається аспірантам до початку екзаменаційної сесії; - екзамени/заліки проводяться у строго встановлений час та перевіряються у встановлений термін (не більше трьох робочих днів). Екзаменаційні білети, відповідно до викладання навчальної дисципліни можуть містити тестові та/чи розгорнуті описові завдання. Семестрові екзамени проводяться в письмовій формі (допускається контроль з використанням комп'ютерів, інформаційно-комунікативних технологій). В умовах пандемії проведення екзамену рекомендовано проводити в дистанційній формі, у режимі он-лайн, з використанням технічних і програмних засобів, які дозволяють забезпечити аудіо- і відео- фіксацію. За погодженням з Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання та технічною експертизою Навчального центру комп'ютерних технологій Управління якості освіти і Центру веб-комунікацій основними програмними продуктами є Zoom, Google Meet та Moodle. За бажанням аспіранта, він може ознайомитися зі своєю перевіреною роботою і у разі незгоди з результуючою оцінкою може подати апеляцію згідно процедури, передбаченої Положенням про організацію освітнього процесу (п.5.3.6.11).

За весь час функціонування ОП таких випадків не було.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Робоча програма кожного освітнього компонента містить критерії оцінювання та схему нарахування балів, з якою знайомить викладач здобувачів на початку вивчення дисципліни і перед кожним контролем. Схема нарахування балів вказана в робочих програмах дисциплін. Якщо у здобувачів виникають питання, то викладач надає усні пояснення, а у робочу програму дисципліни вносить додаткові пояснення під час її оновлення на наступний рік. Це відповідає Положенню про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA), п. 5.3), Методичним рекомендаціям щодо розроблення, затвердження та перегляду робочих програм дисциплін (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/metodychni-recomendatsii.pdf>), Положенню про систему внутрішнього забезпечення якості освіти... (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf> п. 4).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Правила проведення контрольних заходів визначені у Положенні про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA), з яким знайомляться студенти на початку навчання. Конкретні форми контрольних заходів визначені ОП та НП та оприлюднені на сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/dok_asp/). У робочій програмі кожної навчальної дисципліни визначені форми поточних та підсумкових контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Інформація доводиться до здобувачів вищої освіти на початку кожного семестру шляхом оприлюднення на сайтах, та під час проведення першого заняття з дисципліни. Протягом семестру критерії оцінювання нагадуються перед початком нового розділу, перед початком виконання практичної роботи, семінарського заняття, перед складанням іспиту чи заліку. Розклад екзаменаційних сесій затверджується проректором і оприлюднюється на сайті (http://geo.karazin.ua/navch_asp/).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

На цей час стандарт вищої освіти для підготовки доктора філософії зі спеціальності 103 "Науки про Землю" відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідають вимогам тимчасового стандарту вищої освіти (<http://geo.karazin.ua/aspirantura/>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначена в Положенні про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA), п. 5.3), процедура оцінювання результатів навчання визначена у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти... (п. 4, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>).

Графік освітнього процесу, графік консультацій викладачів, розклад складання заліків та екзаменів також обов'язково оприлюднюються на сайті університету (https://univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division) і факультету (<http://geo.karazin.ua/aspirantura>). Моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів традиційно здійснюється викладачем під час занять, хоча у випадку аспірантів такий моніторинг є формальністю. Аспіранти вже мають достатній досвід і добре орієнтуються у відповідних документах і процедурах.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Положенням про організацію навчального процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA) передбачено процедури забезпечення об'єктивності екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Так, в робочій програмі навчальної дисципліни вказується система нарахування балів за поточний та підсумковий контроль. В екзаменаційному завданні зазначається кількість балів за кожне питання. Напередодні підсумкового контролю обов'язково проводиться консультація. Існує практика присутності двох викладачів на підсумковому контролі для запобігання конфлікту інтересів та проведення контролю на базі LSM Moodle Центру електронного навчання Каразінського університету у дистанційному форматі, що унеможливує втручання викладача в процес оцінювання. Здобувач вищої освіти повинен бути ознайомлений із результатами своєї підсумкової письмової роботи не пізніше, ніж через п'ять робочих днів після її написання і, за вимогою здобувача, одержати пояснення щодо отриманої оцінки. У разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний робочий день письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою (пп.5.3.6.11 Положення). За весь час функціонування ОП конфліктних ситуацій не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього

процесу... (пункти 5.3.6.14-5.3.6.17, https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA). У ньому передбачені стандартні випадки, процедура, терміни ліквідації академічної заборгованості. Повторне проходження контрольних заходів можливе за кількох умов: здобувач не з'явився на попереднє складання освітнього компонента з поважних причин, і цьому є документальне підтвердження; здобувач вищої освіти отримав оцінку «незадовільно» під час першої спроби складання іспиту. Повторне проходження контрольних заходів проводиться відповідно до розкладу додаткового складання заліків та екзаменів, яке має оприлюднюватись на сайті факультету. Здобувач вищої освіти має право двічі скласти екзамен викладачу, а після цього комісії, яка формується наказом ректора. Рішення комісії є остаточним. Випадків повторного складання підсумкового контролю серед аспірантів ОНП Науки про Землю не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів врегульований Положенням про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA), п. 5.3.6.11). У разі незгоди з оцінкою за контрольний захід (після її обґрунтування викладачем) здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідністю, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду. Крім цього в університеті функціонує Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-konfliktni-sutyatsii.pdf>, закріплені норми якого також можна використовувати. Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів на ОНП Науки про Землю не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна бере участь в Проєкті сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity>), має ряд актуальних документів. Як то: Положення про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA, п. 7.12.5); Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf); Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проєктів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів (<https://www.univer.kharkov.ua/images/poryadok-1.pdf>); Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>), Кодекс цінностей (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>), а також накази ректора, що регламентують проведення антиплагіатних перевірок в університеті.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У Каразінському університеті наявні технологічні рішення для протидії порушенням академічної доброчесності. Насамперед, це стосується перевірки текстів дисертаційних робіт, статей в наукових виданнях, монографій, навчальних видань на наявність запозичень з інших документів. Зазначена процедура відбувається відповідно до Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти... (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf). Наразі в університеті використовують антиплагіатні онлайн системи StrikePlagiarism.com та Unicheck.com, що були рекомендовані МОН України. Якщо в ході перевірки з'ясується, що робота не відповідає вимогам академічної доброчесності, то вона не приймається до публікації в журналі / до захисту у спеціалізованій вченій раді. Оскільки всі дипломи магістрів перед захистом проходять перевірку - аспіранти з самого початку навчання мають достатній досвід в цьому питанні. Також в університеті діє Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/qmonitoring-polozhennya.pdf>), у колі діяльності якого і запобігання академічному шахрайству.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

В університеті створено середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Усі здобувачі вищої освіти знайомляться з Кодексом цінностей Каразінського університету (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf>), Проєктом сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/saiup>), Положенням про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA, п. 7.12.5). та іншими інформаційними матеріалами https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc. Дієвим кроком на шляху формування нової академічної культури, що базуватиметься на довірі, чесності та прозорості, стало оприлюднення текстів дисертацій керівництва і працівників університету (<http://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/disertations>). Окрім цього, університет виступає партнером Проєкту сприяння академічній доброчесності (SAIUP), що є невід'ємною складовою нової академічної культури в Україні (<http://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/disertations>). На сайті існує сторінка документів та методичних матеріалів (https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc). Особистий приклад професорсько-викладацького складу є запорукою створення атмосфери академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В університеті нульова толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, як з боку НПП, так і з боку здобувачів вищої освіти. Нормативні положення, прийняті в університеті, забезпечують миттєві реакції на можливі випадки порушення академічної доброчесності. Зокрема для здобувача, що проявив академічну недоброчесність, оцінка за контроль знань знижується до 0, здобувач видаляється з аудиторії, а викладач попереджає про випадок декана і завідувача кафедри. При виявленні проявів академічної недоброчесності у наукових та навчальних публікаціях – робота не рекомендується до публікації. Таку відповідальність передбачено у Положенні про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA, п. 7.12.5), Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти... (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>, п. 10). На ОНП Науки про Землю такі випадки не зустрічали, ні з боку викладачів, ні з боку аспірантів.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Науково-педагогічні працівники університету, задіяні в ОНП Науки про Землю, раз в 5 років звітують про свою роботу і проходять процедуру конкурсного відбору, регламентовану Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnykiv2019.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу... (https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU, п. 7.3), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості... (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>, п. 6). Щороку усі викладачі, задіяні в реалізації ОП, звітують на засіданнях кафедр та приймають участь у визначенні індивідуальних рейтингів (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-reiting-pracivnykiv.pdf>). При відборі викладачів ОНП Науки про Землю обов'язково аналізується їх відповідність п.30 Ліцензійних умов (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>) - наявність не менше 7 результатів наукової активності відповідно до спеціальності та/або дисциплін, що викладаються. Ряд викладачів мають досвід викладання і наукової роботи в закордонних закладах вищої освіти. Наприклад, проф. Максименко Н.В. – у Лодзькій політехніці та Вармінсько-Мазурському університеті (Польща), доц. Тітенко Г.В. - в Університеті Західної Аттики (Греція).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Оскільки основним роботодавцем є факультет геології, географії, рекреації і туризму та навчально-науковий інститут екології Каразінського університету (53% випускників працюють в цих підрозділах), то викладачі цих структурних підрозділів безпосередньо задіяні в освітньому процесі і науковій роботі аспірантів. Представники роботодавців зі сторонніх організацій залучені до розробки ОНП Науки про Землю та беруть участь в нарадах щодо її удосконалення (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/news/news>). Представники різних наукових установ, підприємств, фірм на запрошення викладачів проводять лекції, семінари, бесіди зі здобувачами (<http://mineralogy.univer.kharkov.ua/zustrdeo>, <http://mineralogy.univer.kharkov.ua/ukrnaukgeo>), на базі їх установ аспіранти проводять науково-дослідну роботу: Бурченко С. – у ТОВ «Іпріс-Профіль», Синегубка В., Левонюк В. – у Філії УкрНДІгаз АТ «Укргазвидобування» тощо. Представники роботодавців залучаються для проведення практичних занять за умови наявності ставок і, як правило, погодинної оплати праці або зарахування за сумісництвом (в різні роки це були Барташук О.В. і Василенко О.Л. з УкрНДІгаз, Гриценко А.В.- НДУ «УкрНДІЕП, Балюк С.А. – ННЦ ІГА ім. О.Н. Соколовського). Професор І.М. Фик, який приймає участь у викладанні дисциплін за вибором, працює за основним місцем роботи у ЗВО НТУ «Харківський політехнічний інститут».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ОНП «Науки про Землю» переважно спрямована на підготовку аспірантів до подальшої академічної кар'єри у ЗВО або академічних інститутах України (57 % випускників останніх 5-ти років працюють у ЗВО України). Тому логічно, що всі науково-педагогічні працівники, які беруть участь в ОП, є професіоналами-практиками та експертами в галузі, які ведуть активну наукову роботу і регулярно публікують статті в авторитетних міжнародних виданнях. До процесу викладання залучаються і професіонали-практики, і представники роботодавців, наприклад, проф. І.М. Фик - за основним місцем роботи завідувач кафедри видобування нафти, газу та конденсату НТУ «Харківський політехнічний інститут», проф. С.А. Балюк – директор ННЦ ІГА ім. О.Н. Соколовського, доц. Коваль І.М. – с.н.с УкрНДІЛГА ім. Висоцького.

Незначна кількість професіоналів-практиків, залучених до аудиторних занять в освітньому процесі, пояснюється кількома причинами: 1) усі викладачі, що беруть участь в освітньому процесі, мають задовольняти Ліцензійним

умовам провадження освітньої діяльності (постанова КМУ № 1187 від 30 грудня 2015 р., зі змінами), зокрема п. 30. Це не завжди можливо виконати професіоналам-практикам; 2) незацікавленість практиків у підготовці повноцінних занять з усіма вимогами до методичного забезпечення. Тому вони запрошуються на окремі заняття для спілкування з аспірантами, проводять майстер-класи, неформальне спілкування (<http://mineralogy.univer.kharkov.ua/ukrnaukgeo/>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Систему професійного розвитку викладача визначають Положення про підвищення кваліфікації та стажування... (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pro-pidvyshchennya-kvalifikacii.pdf>), Програма підвищення кваліфікації... (<https://dist.karazin.ua/for-teachers>), Перелік установ-партнерів, спільно з якими реалізується система професійного розвитку викладачів (<https://dist.karazin.ua/for-teachers/training>), Положення про підвищення кваліфікації та стажування наукових і науково-педагогічних працівників... за кордоном (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/p_stazhuvannia-za-kordonom), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти... (п. 6.4, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf>).
Університет сприяє професійному росту викладачів ОП шляхом організації безоплатних мовленнєвих (українська і англійська мови), інформаційно-комунікаційних, педагогічних курсів та сприяє закордонному стажуванню. Наприклад: проф. Максименко Н.В. проходила стажування у Польщі, Естонії; проф. Немець К.А. – у Польщі; доц. Сегіда К.Ю. – в університетах Орадя (Румунія), Жирони (Іспанія), Талліннському університеті (Естонія). Рівень професіоналізму викладачів визначається їх участю у конференціях, семінарах, стажуваннях, відповідністю Ліцензійним умовам.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті діє система матеріального, морального та професійного заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері, що регулюється такими документами: Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/statute>), Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом на 2020-2024 роки (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/Koldogovor2020-24.pdf>), Порядок визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-reiting-pracivnykiv.pdf>); Порядок преміювання науково-педагогічних і наукових працівників (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/poriadok-premiuvannia.pdf>). З 2017р. по 2020 р. відзначено ряд викладачів ОП (Максименко Н.В., Немець Л.М., Сегіда К.Ю., Пересадько В.А., Тараров Я.В.) за: - особистий внесок у загальні результати роботи університету; - високі досягнення у навчальній, методичній, науковій (науково-технічній) та організаційній діяльності; - за перемогу в конкурсі-виставці навчальної літератури; - за розробку та сертифікацію англійських дистанційних курсів для аспірантів «Філософія науки» та «Наукова методологія». Університет морально стимулює працівників грамотами і подяками до дня Землі, геолога, географа, метеоролога, землевпорядника, картографа і геодезиста тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/koshtorys-kpk-2201160%2018.01.2021.pdf>) та матеріально-технічні (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/mat-teh-zabezpechennya>) ресурси університету забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених в ОП, і абсолютно доступні для використання здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками. Бібліотечний фонд налічує близько 3,5 млн. примірників, діє репозитарій є вільний доступ до Wi-Fi (<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?lang=ua>). Програмне забезпечення (офісні і спеціальні програми, ГІС) є ліцензованим. Модернізацію матеріальної бази наукових досліджень передбачено Стратегією розвитку Університету на 2019-2025 рр. (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiyarozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>). Модернізація існуючого обладнання систематично проводиться за рахунок Фонду розвитку і модернізації та через грантову діяльність. Для забезпечення програмних результатів є 8 навчальних і дослідних лабораторій, два комп'ютерні класи. Матеріально-технічне забезпечення презентоване на сайтах кафедр ФГГРТ (<http://geo.karazin.ua>) та ННІ екології (<http://ecology.karazin.ua>). Політика Університету передбачає вільний доступ до наукового обладнання інших факультетів.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Університет повністю забезпечує необхідні організаційні та економічні умови для проведення освітнього та наукового процесу, забезпечує надання установлених пільг і гарантій; забезпечує користування навчальною, науковою, спортивною, побутовою, оздоровчою базою університету; забезпечує участь студентів у науково-дослідній діяльності, академічній мобільності; надає можливість брати участь у громадському та студентському

самоврядуванні, в обговоренні і вирішенні питань удосконалення усіх сфер життя університету. У навчальних корпусах є доступ до WI-FI. Розвинена соціальна інфраструктура – 8 гуртожитків (100% від потреби); 18 їдалень та буфетів; 4 актових зали, 14 спортивних залів, стадіон, 7 спортивних майданчиків, 12 кортів, футбольне поле, 15 приміщень для фізкультурних та секційних занять; спортивно-оздоровчий табір «Фігуровка», студентський клуб «Karazin Student Hall», Музеї природи, археології, історії університету, дві виставкові зали. Для виявлення потреб та інтересів в університеті та гуртожитках обладнані скриньки довіри від Профспілкової організації, постійно проводяться культурні заходи. Аспіранти-члени вчених рад і мають можливість донести до керівництва проблеми і побажання здобувачів. Також потребами та інтересами здобувачів займаються первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів, Студентська рада університету, Студентська рада студмістечка, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Університет організує якісне харчування; забезпечує належне утримання приміщень університету, їх опалення, освітлення, вентиляцію, обладнання. Забезпечує права студентів на: безпечні і нешкідливі умови навчання; гуртожиток (https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/polozhennya_obschezhitiya.pdf); користування послугами закладів охорони здоров'я, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я (https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/student_health); захист від експлуатації, фізичного та психічного насильства. Безпечність життя та здоров'я здобувачів забезпечують Служба охорони, Відділ охорони праці, Штаб цивільного захисту. Інструктажі з техніки безпеки, пожежної безпеки, цивільного захисту проводяться регулярно і результати заносяться в журнали. В навчальних корпусах і гуртожитках розміщено Плани евакуації. Працює Центр первинної медико-санітарної допомоги, де можна отримати невідкладну медичну допомогу. З метою підтримки психічного здоров'я студентів на базі Навчального центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності психолог надає безкоштовні консультації здобувачам <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/psykhologichna-pidtrymka/dlia-zdobuvachiv>.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі вищої освіти мають постійну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, результати якої контролюються Студентською радою, Профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів, Науковим товариством студентів, аспірантів і докторантів і молодих вчених. Результати опитування доводяться до відома керівництва університету. Організаційна та освітня підтримка це: відповідне матеріально-технічне та начальні-методичне забезпечення; інноваційні навчальні технології та електронний супровід освітньої діяльності; індивідуальність навчання. Зворотній зв'язок забезпечується членством здобувачів вищої освіти у вчених радах факультету/інституту. Основними напрямками роботи з соціальної підтримки є соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку. Університет надає матеріальну допомогу малозабезпеченим аспірантам, здобувачам вищої освіти пільгових категорій, матеріальну допомогу на оздоровлення, у зв'язку з важким матеріальним становищем; премії за активну участь у науковій, громадській та спортивній діяльності, перемогу у конкурсах. Введені пільги на оплату відповідним категоріям за гуртожиток у розмірі від 50 до 100% вартості проживання. Є можливість оформлення субсидії. Інформаційну підтримку здійснюють всі структурні підрозділи університету, які мають власні сайти, де відображена інформація щодо освітньої, наукової, виховної, організаційної роботи, а також заходів, що проводяться в межах структурного підрозділу. Інформаційна активність університету сконцентрована на досягненнях закладу вищої освіти, його співробітників, студентів і випускників, інформованні громадськості про історію, сьогодення та перспективи розвитку університету. В університеті функціонує Центр зв'язків із громадськістю. Здійснення інформаційної підтримки відбувається через Інтернет, інформаційні стенди у корпусах та гуртожитках, інформаційні плазмові панелі. Консультативна підтримка надається такими університетськими підрозділами як юридичний відділ, профком, Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності. Дієвою є консультативна підтримка із працевлаштування - ярмарок вакансій, тижднів кар'єри, презентація роботодавців, численні тренінги тощо. Аспіранти тісно співпрацюють зі своїми науковими керівниками, отримуючи від них консультації освітнього, наукового, соціально-побутового характеру. Діалог з аспірантами та їх виступи на вчених радах факультету/інституту, в ході щорічних звітів, свідчать про високий рівень задоволеності цією підтримкою. Два рази на рік на факультеті за ініціативи Студентського самоврядування проводиться брифінг декана і адміністрації факультету зі здобувачами вищої освіти усіх рівнів. Невелика кількість аспірантів на ОП дозволяє повною мірою реалізувати студентоцентричний підхід.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

На ОНП «Науки про Землю» немає осіб з особливими освітніми потребами. Але з метою реалізації права на освіту для даної категорії населення на університетському рівні їм забезпечено доступ до всіх освітніх програм університету. З метою забезпечення умов навчання приміщення університету обладнано засобами безперешкодного доступу: 5 пандусів на вході до будівлі (в навчальних корпусах, в гуртожитках); 2 спеціалізованих ліфти; 6 спеціалізованих санвузлів (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz>). В Стратегії розвитку університету заплановано подальше поліпшення доступності навчальних приміщень та іншої інфраструктури для осіб з особливими потребами. Зокрема: створення інформаційно-логістичної системи візуалізації університетської території, з позначками важливих місць для осіб з особливими потребами (аудиторії, ліфти, пандуси, спеціалізовані

санвузли тощо) за допомогою електронних інформаційних стендів, розміщених у холах університетських корпусів; облаштування підйомника; облаштування спеціалізованих кімнат адаптації (у кожному корпусі); облаштування спеціалізованих санвузлів (по 2 у кожному корпусі). Регламентуються дії працівників університету щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в будівлях та приміщеннях, а також на його прибудинковій території особам з особливими потребами <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/dostupnist-dlya-osib-z-osoblyvymy-potrebamy.pdf>.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

За весь час функціонування ОП Науки про Землю не було конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією. На випадок виникнення таких ситуацій політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій визначено у Статуті Університету (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>, п. 5.1.14 щодо функціонування постійно діючих комісій з нагляду за дотриманням норм законодавства та Статуту університету, з етики виробничих відносин, з контролю фінансової діяльності, з трудових спорів, п. 7.3.1, підпункт 23 про право на захист). В університеті діє Антикорупційна програма. Відповідальним за запобігання корупції є Уповноважений, який призначається на посаду на дворічний термін наказом ректора університету, підпорядкований та підзвітний тільки ректору Університету. Відповідно положень цієї програми в університеті постійно відбуваються навчання, зокрема: регулярне проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування психологічної установки у працівників щодо неприйняття корупції як способу розв'язання проблеми; підвищення рівня правової свідомості працівників, зокрема, в частині обізнаності щодо своїх прав та свобод; системне проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-antikoruptionsio.pdf>).

В університеті діє Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-konfliktni-sutyatsii.pdf>). При вирішенні конфліктної ситуації, в залежності від осередків її утворення, розпорядженням ректора (проректора) створюється комісія, до складу якої входять представники студентської ради, профспілкової організації студентів, адміністрації, юрисконсульт, інші. Органи студентського самоврядування, відповідно до Положення про студентське самоврядування (https://www.univer.kharkov.ua/docs/students_life/polozhennya-stud-government.pdf), забезпечують захист прав та інтересів студентів, сприяють забезпеченню їх належних потреб у сфері навчання, побуту тощо; виражають інтереси студентів, незалежно від раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, громадянства, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; звертають увагу адміністрації університету на дії посадових осіб, працівників університету, якщо вони порушують права студентів, подають скарги на їх дії; вимагають реагування на скаргу згідно з чинним законодавством.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA (п. 3.3, п. 8.10, 8.14), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iakosti.pdf> (п. 2), Настановою з якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/nastanova-z-yakosti-1.pdf> (пункт 8.3).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

ОП Науки про Землю щорічно переглядається, чого вимагає університетська система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка регламентується Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти, що розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014р. № 1556-VII та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Система управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2009. (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-oslavity-polozhennya.pdf>)

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна» (https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA пп. 8.8-8.14).

Щорічний моніторинг освітніх програм визначено «Порядком проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/poryadok-audit.pdf>), відповідно до якого, ОП щорічно розглядається робочою групою, враховуються всі побажання від викладачів, здобувачів, стейкхолдерів, роботодавців, що поступили впродовж року, після чого проект передається на публічне обговорення шляхом

оприлюднення на сайтах факультету /інституту та університету (лютий-березень). Після обговорення, яке продовжується не менше місяця, робоча група, аналізує зауваження і побажання, які надійшли впродовж публічного обговорення і ОП передається НМК, вченим радам відповідних структурних підрозділів і після схвалення – на Вчену раду університету та вводиться в дію наказом ректора (квітень-травень).

За час існування ОПП були внесені певні зміни. Так, в ОПП 2020-2021 н.р. збільшилася кількість членів робочої групи за рахунок збільшення числа роботодавців. Відповідно до останніх рекомендацій НМК МОН з природничих наук - генералізовано кількість і зміст компетентностей і результатів навчання, збільшено кількість обов'язкових компонент за рахунок дисциплін за фаховим спрямуванням, змінилося співвідношення кредитів в бік збільшення їх кількості на обов'язкові освітні компоненти (в межах регламентованого Положенням про освітній процес...), на третину збільшено кількість вибіркового дисциплін (за рекомендаціями робочої групи міжнародного проекту INTENSE).

За результатами останнього перегляду у 2021 р. ОП не потребує суттєвих змін (введення нових курсів, перерозподілу кредитів, годин, тощо).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Рада молодих вчених, як представник аспірантів, має право піднімати питання перегляду ОПП чи окремих дисциплін, через свого представника у Вченій раді (наприклад: М. Логвінова кілька років поспіль є членом вчених рад факультету і університету, Бурченко С. – вченої ради ННІ Екології). Постійне спілкування аспірантів з науковими керівниками та викладачами ОП, щорічні звіти аспірантів на вченій раді дають змогу ознайомитися з побажаннями здобувачів щодо удосконалення освітнього процесу. Кількість здобувачів, які можуть бути присутніми при обговоренні ОП, не обмежена. Основні побажання останніх років стосуються забезпечення навчання та наукових досліджень сучасними програмними продуктами та обладнанням. Покращення матеріально-технічної бази факультету/інституту (<http://geo.karazin.ua/> , <http://ecology.karazin.ua/>) є відповіддю на ці побажання. Також висловлюються побажання розширення міжнародної співпраці. Для цього в університеті діє Управління міжнародних відносин, яке відкрите для реалізації побажань студентів щодо академічної мобільності, участі в міжнародних проєктах тощо (<https://www.facebook.com/int.relations.karazin>).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до пунктів 3.3.17 і 8.14 Положення про організацію освітнього процесу https://drive.google.com/drive/folders/1DYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo6oY5HA - ОП обов'язково обговорюється органами студентського самоуправління факультету, узгоджується ними. Це є базою прийняття участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Здобувачі вищої освіти представлені у складі вчених рад структурних підрозділів , беруть активну участь в усіх заходах з забезпечення якості освіти, в тому числі в аналізі результатів соціологічних опитувань, які проводить соціологічний факультет на університетському рівні в рамках реалізації Стратегії розвитку університету 2019-2025 р. (Проект 5.8. «Університетська громадська думка» (організація постійного вивчення та врахування в управлінні думки науково-педагогічних працівників і студентів із залученням сучасних електронних технологій) під керівництвом проф. О. І. Кізілова у рамках діяльності Центру соціально-гуманітарних досліджень та Управління якості освіти (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/prezentatsia-2021.pdf>).

На сайті ННІ Екології створено постійну сторінку «INTENS-опитування» для аспірантів щодо якості ОП та її ОК, результати якого обговорюються на засіданнях робочої групи та враховуються викладачами при корегуванні РПНД (<http://ecology.karazin.ua/mizhнародna-dijalnist/intense-integrated-doctora/intense-opituvannja>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Представники роботодавців - Кривуля С.В. (Український науково-дослідний інститут природних газів), Гриценко А.В. (НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»), Скриль І.А. (КЗ Харківська обласна станція юних туристів) - входять до робочої групи з розробки ОП і щороку беруть безпосередню участь в удосконаленні ОП (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/news/news/v>). Фик І.М. (НТУ «Харківський політехнічний інститут») є членом робочої групи, членом вченої ради і НМК факультету. Завідувачі кафедр, як основні роботодавці, теж є членами робочої групи, членами вчених рад і НМК своїх структурних підрозділів.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

ОПП Науки про Землю для третього рівня вищої освіти започаткована у 2017 р. тому випуску ще не було. Але, найбільш вірогідно, що випускники 2021 р. будуть продовжувати кар'єру в організаціях, з якими співпрацюють зараз. А саме: Логвинова Марина - Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів; Суптело Ольга - Приватний заклад загальної середньої освіти "Харківський ліцей "ІТ Степ Скул Харків"; Єрофеев Артем - хімічна лабораторія ТОВ «Region».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення

якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОНП «Науки про Землю» суттєвих зауважень не було.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

ОНП Науки про Землю для третього рівня вищої освіти започаткована у 2016 р. Акредитацію ще не проходила.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах розроблення (члени робочої групи з розробки ОП), моніторингу (студентський моніторинг якості навчального процесу кожного семестру, результати якого обговорюються на засіданні вченої ради факультету та на ректораті) та періодичного перегляду ОП. Внутрішні аудити проводяться в усіх структурних підрозділах групою сертифікованих аудиторів, які є працівниками Університету. Проф.Максименко Н.В. є членом робочої групи і у 2019 р. здобула кваліфікацію внутрішнього аудитора (реєстр. номер № ММ-2205 від 13.03.2020 р.) ТОВ «АФФС».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Положеннями Про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (п. 8, https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU), та Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти... (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/systema-iaкости.pdf>) повністю визначена процедура і відповідальність структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Закріплені відповідальні за запровадження та виконання:

- внутрішніх аудитів - Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу;
- планування освітньої діяльності - кафедри, науково-методичні комісії та вчені ради, Управління якості освіти, проректор з науково-педагогічної роботи;
- набору студентів - Центр довузівської освіти, приймальна комісія, факультети, ННІ;
- оцінювання результатів навчання - факультети, ННІ, Управління якості освіти, Студентська рада, проректор з науково-педагогічної роботи;
- посилення практичної підготовки - кафедри, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів, ННІ, Управління якості освіти, навчальний центр практичної підготовки та працевлаштування;
- якості кадрового складу - проректор з науково-педагогічної роботи, відділ кадрів, завідувачі кафедр, декани, директори інститутів, вчені ради;
- запобігання та виявлення академічного плагіату - Наукова-технічна рада, завідувачі кафедр, Центр веб-комунікацій.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Освітня діяльність в університеті регулюється нормативними документами, в яких докладно зазначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу:

- Статут Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>),
- Правила внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravyyla-rozporiadky-2018.pdf>),
- Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/iDYqI__N_DZtCEVRT9JKVB5N7qo60Y5HA),
- Наказ ректора «Про затвердження графіку освітнього процесу на освітньо-науковому рівні вищої освіти» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/asp-grafik>)
- контракт здобувача вищої освіти (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/ugoda_kontract_denna_2020.pdf, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/ugoda_kontract_zaochna_2020.pdf),
- інші документи про організацію освітнього процесу (www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol).

Усі документи оприлюднені на офіційному сайті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua>), на сайті первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів (<http://profkom.ua/normativni-dokumenty>), знаходяться у вільному доступі. Освітній процес за ОП «Науки про Землю» відбувається згідно із зазначеними документами.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division,
<http://geo.karazin.ua/aspirantura/>,
<http://ecology.karazin.ua/ph-d-student/>.

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Освітня складова ОНП спланована таким чином, щоб аспірант мав змогу: а) якомога глибоко розібратись як у розумінні науки як сфери діяльності, що забезпечується вивченням філософії та методології наукових досліджень, актуальних філософських та методологічних проблем, теорії природничо-математичного пізнання світу для формування широкого наукового кругозору і вміння орієнтуватися в складних проблемах розвитку науки; б) оволодіти теорією, методологією, методами і методиками в обраній їм сфері дослідження наук – для цього до обов'язкових ОК включено 9 дисциплін відповідно до заявлених предметних спеціалізацій; в) підготуватись до майбутньої комунікації в науково-освітній сфері України і світу, що забезпечується викладанням іноземної мови за фахом, підготовкою наукових публікацій та презентацій результатів досліджень та проведенням науково-асистентської практики. Блок дисциплін за вибором дозволяє не тільки поглибити і розширити знання й уміння набуті на 1 курсі аспірантури з обраної спеціалізації, а й, зорієнтувавшись в предметі своїх наукових досліджень, уточнивши його - обрати дисципліну на стику широкого кола наук про Землю представленого в ОП. Все це створює надійну основу формування у аспіранта своїх, конкретних, досить масштабних наукових інтересів і їх реалізації в ході виконання наукової складової ОП.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст освітніх компонентів ОП надає можливість набуття компетентностей, необхідних для виконання на достатньо високому рівні основних етапів самостійного наукового дослідження: від планування до презентації результатів (ОК1-ОК3). Набуття фахових компетенцій забезпечують дисципліни за предметними спеціалізаціями (ОК 5.1-ОК 5.9). Розширення і поглиблення знань й умінь відбувається під час вивчення вибіркового компоненту (ВК 1- ВК 18), які аспірант обирає відповідно до свого вподобання і, як правило, наукових інтересів. Унікальність ОНП полягає в тому, що здобувач може обрати вибіркочу дисципліну для формування компетентностей у спорідненій галузі в рамках даної спеціальності. ОНП це дозволяє, а широкий набір вибіркового дисциплін забезпечує. У результаті здобувач отримує в сумі компетентності, які дозволяють йому бути високопрофесійним фахівцем і в своїй, і в суміжній спеціалізації, досконало володіти і предметною і об'єктною стороною дослідження. Компетентності, які надає курс "Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень" дозволяє управляти ходом наукового проекту, усно та письмово презентувати результати наукових досліджень, захищати права інтелектуальної власності, забезпечувати академічну доброчесність. Другий елемент унікальності полягає в тому, що ОНП готує своїх випускників до роботи за фахом у світових академічних і прикладних організаціях. Для цього пропонується програма з іноземної мови фахового спрямування на 10 кредитів ЄКТС і ряд дисциплін англійською мовою.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Набуття компетентності здобувачів щодо здійснення викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю забезпечують «Науково-асистентська практика»(ОК4) і «Практичне навчання в університетській освіті (Practice Learning in University Teaching)» (ВК10), в межах яких передбачається: - викладання/відвідування занять відповідної фахової спрямованості наукового керівника; - уміння складати програму навчальної дисципліни, розробляти лекцію, практичне, семінарське чи лабораторне заняття; - оволодіння знаннями про організацію навчального процесу за фахом в Україні і світі; - знання нормативних документів національного рівня, що регламентують науково-педагогічну діяльність ЗВО. Слід також підкреслити значну роль, яку відіграє висока педагогічна майстерність викладачів факультету/інституту та зарубіжних викладачів в рамках проекту «INTENSE: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології» (<http://ecology.karazin.ua/mizhnarodna-dijalnist/>).

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників забезпечується наступним чином: до початку вступної компанії абітурієнти мають змогу ознайомитись з потенційними темами наукових досліджень, які можуть бути підтримані науково-педагогічними працівниками, які забезпечують ОП

(<http://ecology.karazin.ua/spivrobotniki>, <http://geo.karazin.ua>). Одним із вступних іспитів є презентація наукових планів абітурієнта, в ході якої, зокрема, з'ясовується її відповідність науковим інтересам потенційного керівника. Цьому сприяє і наявність спільних з майбутнім науковим керівником публікацій до вступу в аспірантуру. Крім того, існує процедура уточнення теми наукового дослідження в ході навчання. Це питання розглядається кафедрою, на якій працює науковий керівник, науково-методичною комісією, та затверджується вченою радою факультету/інституту. Завдяки такому підходу теми всіх аспірантів, які зараз навчаються на ОП, повністю узгоджені з тематикою наукових керівників.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Модернізацію матеріальної бази наукових досліджень передбачено Стратегією розвитку Університету на 2019-2025 рр. (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiyarozvytku-universitetu-2019-2025-2>). ФГПРТ і ННІ екології мають три обладнані комп'ютерною технікою навчальної лабораторії з ліцензованим програмним забезпеченням, два комп'ютерні класи. Матеріально-технічне забезпечення презентоване на сайтах кафедр факультету та інституту. Зокрема: апаратура для аналізу якості компонентів природного середовища (атомно-абсорбційний спектрофотометр МГА 915 МД, спектрофотометр ULAB 102UV, фотоколориметри КФК-2 та КФК-2МП, тощо), обладнання для дослідження керну (станки вибурування і шліфовки торців керну, прилади для визначення проникності керну та електричних властивостей гірських порід), топографо-геодезичне (GPS приймачі, GPS навігатори, теодоліти і тахеометри, ехолот-картплотер «Lowrance»), обладнання для метеорологічного комплексу «Датаспектр Метео» та інші. Політика Університету передбачає вільний доступ до наукового обладнання інших факультетів. Центральна наукова бібліотека забезпечує доступ до великої кількості електронних видань, в тому числі періодичних видань, включених до баз даних SCOPUS/Web of Science, а також доступ до мережі Інтернет. Щодо апробації результатів, аспіранти мають змогу представити їх на наукових семінарах структурних підрозділів та опублікувати у виданнях категорій А і Б.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Аспіранти мають можливість брати участь в програмах академічної мобільності в закордонних ЗВО – партнерах (Акденіз (Туреччина), Таллінський (Естонія), Жирони (Іспанія), Орадя (Румунія) (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua>) та в міжнародних проектах (<http://ecology.karazin.ua/mizhнародna-dijalnist>). Наразі в рамках виконання проекту «INTENSE: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології» 12 - 23 серпня 2019 р. в м.Тарту у літній школі “WIN! Water Innovations: Policy, Management, Research” взяла участь аспірантка 1-го року навчання Бурченко Світлана. Аспірантки 4 року навчання Марина Логвинова та Ольга Суптело брали участь у “First International Doctoral Summer School in Urban Geopolitics: Urban Identities, Geopolitics and Urban Policy” 5-10 червня 2019 р., яка проводилась у рамках міжнародного міждисциплінарного дослідницького проекту “Ukrainian geopolitical fault-line cities: urban identities, geopolitics and urban policy” спільно з університетом Осло (Норвегія), а також у Міжнародній літній школі «Масові переміщення: фокус на внутрішньо переміщених осіб у пострадянських країнах» “International Summer School in Mass Displacement: focus on IDP's in Post-Soviet Countries” (5-16 серпня 2019 року на базі ХНУ імені В. Н. Каразіна). Крім того, вказані аспіранти брали безпосередню участь у виконанні названих проектів.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Керівники аспірантів приймають участь у виконанні держбюджетних наукових проектів, грантів, госпдоговірних тем. Зокрема: проф. Максименко Н.В. керує Грантом - Проектом Міжнародного Вишеградського фонду (<http://ecology.karazin.ua/mizhнародna-dijalnist/v4-gbi/>). До проекту залучена аспірантка С. Бурченко., є спільні публікації (<https://doi.org/10.26565/2410-7360-2019-50-14>, та ін.). Аспірант В. Воронін (наук. керівник проф. Максименко Н.В.) бере участь у виконанні двох НДР (№ ДР 0112U003714, та № ДР 0118U002171), має 6 спільних публікацій з науковим керівником (<https://periodicals.karazin.ua/humanenviron/article/view/3903> та ін.) Проф. Черваньов І.Г. керує НДР № 20-20, де відповідальним виконавцем є його аспірантка Овчаренко А., є 2 публікації у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і WoS, наприклад, <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/node/634>. Проф. Суярко В.Г. опублікував з аспірантом С. Леванюком англомовний підручник з геології і видобутку нафти і газу (<http://geo.karazin.ua/news/090421-2/>). Проф. Л.М.Немець і доц. К.Ю. Сегіда керують НДР (№ 0115U000504 і № 0118U006480, № 0116U000964), беруть участь у міжнародному проекті (№ 287267) та залучають до їх виконання аспірантів М. Логвинову і О. Суптело. Є 7 спільних публікацій - <https://periodicals.karazin.ua/geoco/article/view/17072>, <https://periodicals.karazin.ua/geoco/article/view/15281>, <https://periodicals.karazin.ua/geoco/article/view/15988>, та ін.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Інструментом перевірки робіт аспірантів на наявність академічної недоброчесності є Антиплагіатні системи Unicheck та Strikeplagiarizm. Їх використання регулюється «Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» (<https://www.univer.kharkov.ua/images/pegevirka-graci.pdf>). Перевірці на наявність запозичень підлягають усі завершені в Університеті дисертації за місцем їх виконання незалежно від планованого місця захисту, а також всі дисертації, виконані в інших організаціях та подані до захисту в спеціалізовані вчені ради Університету. В

ході навчання на ОП важливою є перевірка наукових статей. Така перевірка обов'язково проводиться для всіх статей, направлених для публікації в періодичних наукових виданнях та збірниках наукових праць, що видаються в Університеті. Перевірка статей, поданих до міжнародних журналів, відбувається згідно з правилами цих журналів. Якщо в ході перевірки з'ясується, що робота не відповідає вимогам академічної доброчесності, то вона не приймається до публікації в журналі / до захисту в спеціалізованій вченій раді. Оскільки всі дипломи магістрів перед захистом проходять перевірку, - аспіранти з самого початку навчання мають достатній досвід в цьому питанні.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Питання порушення академічної доброчесності та реакції на них регламентуються «Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» (<https://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf>), «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_plozhennya.pdf), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravya-rozporjadky-2018>). Ці документи докладно визначають процедуру проведення перевірки документу (статті, дисертації тощо). У разі виявлення запозичень їх зміст ретельно аналізується по суті в будь-якому випадку, незалежно від об'єму запозичень, стаття не приймається до публікації, а дисертаційна робота не приймається до захисту. Порушення принципів академічної доброчесності з боку науково-педагогічного працівника тягне за собою сувору відповідальність, у тому числі унеможлиблює керівництво аспірантами. Для науково-педагогічних працівників і аспірантів факультету ГПРТ і ННІ екології характерне неприйняття порушень академічної доброчесності. Жодного випадку порушення академічної доброчесності за весь час функціонування ОНП «Науки про Землю» не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін можна віднести міцний фундамент понад двохсотлітнього досвіду викладання геології і географії в університеті, потужне кадрове забезпечення, широкий охопит та збалансованість різних розділів наук про Землю, зорієнтованість на сучасні експериментальні та теоретичні методи, розвиток комунікативних компетенцій, забезпеченість доступу до світових наукометричних баз, відповідність освітньої компоненти науковим інтересам здобувачів і їх керівників, наявність чотирьох видань категорії Б і одного наукометричного видання, що входить до бази Web of Science. Колектив розробників та викладачів освітньої програми налічує 21 особу, серед яких 16 докторів і 4 кандидати наук; всі мають публікації в авторитетних міжнародних наукових виданнях та значний досвід викладання в університеті. Такий потужний склад авторського колективу дозволив створити програму, яка охоплює майже всі актуальні розділи наук про Землю, зорієнтована на сучасні експериментальні та теоретичні методи, формує у аспірантів широкий світогляд, дозволяє ознайомитися із творчими підходами різних викладачів. Також такий склад авторського колективу забезпечує надійний кадровий резерв. Діє міжнародний проєкт INTENCE, що дає змогу викладачам підвищувати свій рівень, а здобувачам долучитися до світової практики підготовки дисертаційних робіт, полегшує їх входження до наукової світової спільноти. Значну увагу освітня програма приділяє розвитку комунікативних навиків, необхідних для практичної реалізації творчого потенціалу аспірантів: написання наукових статей, презентація результатів досліджень на конференціях, рецензування наукових робіт, підготовка наукових проєктів, пошук спільної мови з роботодавцями тощо. Освітня програма передбачає значну самостійну роботу з літературою. Центральна наукова бібліотека університету забезпечує аспірантів як традиційною літературою, так і надає доступ до сучасних електронних ресурсів, в тому числі до провідних журналів, включених до баз даних Scopus та Web of Science. На факультеті ГПРТ і ННІ екології сформована матеріально-технічна база з сучасного експериментального обладнання. У розпорядженні аспірантів 8 навчальних і науково-дослідних лабораторій, дві навчально-наукові бази, лабораторії і обладнання інших факультетів університету. Слабкі сторони групуються в основному навколо недостатнього фінансування, яке ускладнює: придбання сучасного коштовного обладнання; запрошення висококваліфікованих фахівців з інших університетів для читання лекцій, виступів з науковими доповідями, обміну досвідом; участь аспірантів у міжнародних наукових конференціях.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Подальші кроки впливають з перелічених вище недоліків.

- Зміцнювати матеріальну базу. Перш за все за рахунок придбання нового сучасного обладнання, а також за рахунок модернізації наявного обладнання.

- Розвиток міжнародного співробітництва: організація подвійних аспірантур, активна участь аспірантів у міжнародних фахових конференціях, запрошення відомих закордонних фахівців для читання лекцій та виступів з науковими доповідями, створення умов підвищення кваліфікації викладачів ОП у провідних університетах світу.

- Утримувати рівень викладання у повній відповідності із світовими досягненнями та тенденціями.

З цією метою Університет прагне збільшити фонди придбання коштовного наукового обладнання та модернізації існуючого обладнання, посилити роботу із організації міжнародного співробітництва, зберігати і розширювати доступ до різних наукових видань.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бакіров Віль Савбанович

Дата: 16.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)	навчальна дисципліна	+ <i>PII_Philosophy of Science+Science Methodology.pdf</i>	HiVxrQ5ov8EalsmN AvJICncPgAP/8WTq YEFTGQalJ58=	Мультимедійні засоби
Іноземна мова для аспірантів	навчальна дисципліна	+ <i>PII англ.мова 2020.pdf</i>	MK2OsBl58pm+mk mgf15BaugkYAfEtBs F6doaEHJfzbo=	Мультимедійні засоби
Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	навчальна дисципліна	+ <i>PII_PhD_підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень_.pdf</i>	z8h3TL1xLqxBMhQ NNvc16XzOiWdXtNJ z7absMdu7faQ=	Програма «Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень» - ПК з ліцензійним ПЗ ,під'єднани до мережі Інтернет, зокрема: програмне забезпечення ESRI ArcGIS Desktop (2019, 2 од.); операційна система OEM MS Windows Pro 10 (64Bit) (2017, 8 од.); інтерактивна дошка Panasonic UB-T780 (2 од.); персональний комп'ютер на базі процесора G4400, H110 ASUS, DDR4 4 Gb, HDD 1 Tb, DVD-RW, Case 400W+Монітор LCD 24" Samsung C24F390FHI (LC24F390FHIXCI)+ Genius KB - 110X Black USB+ Genius Xscroll V3 Black USB (2017, 6 од.); персональний комп'ютер Dell Opti Plex 3060 Small Form Factor (2019, 2 од.); проектор Epson Bright Link 455 Wi (3 од.); вебкамера Logitech Portable Webcam C905 (1 од.); роутер TP-LINK TL-WR841N (3 од.); фонди ЦНБ університету.
Науково-асистентська практика	практика	+ <i>PII_НАпрактика_2020.pdf</i>	yUPeJvkrLs1L9Q+44 Z/x4JBzsh1kwHct+ FQ40tgMsU=	Програмне забезпечення Open Office (2016, 1 од.), Операційна система OEM MS Windows Pro 10 (64Bit) (2017, 1 од.), Персональний комп'ютер Intel Pentium G4400, 4 Gb RAM, 250 GB HDD + Genius KM125 + Монітор LED LCD Samsung-21,5 S22D3ФФН (2017, 7 од.), мікроскоп Zeiss Pro+фотокамера до нього, навчально-методичні комплекси, робочі програми дисциплін з палеонтології і стратиграфії, навчальні палеонтологічні колекції.
Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	навчальна дисципліна	+ <i>PII_PhD_Working with GDB in HG.pdf</i>	ygbJPQk4fL2Ho6wsz kNWx1px//tvFH1UV W65iyY8LOI=	ПК з ліцензійним ПЗ,під'єднани до мережі Інтернет, зокрема програмне забезпечення ESRI ArcGIS Desktop (2019, 2 од.), операційна система OEM MS Windows Pro 10 (64Bit) (2017, 8 од.), інтерактивна дошка Panasonic UB-T780 (2 од.), персональний комп'ютер на базі процесора G4400, H110 ASUS, DDR4 4 Gb, HDD 1 Tb, DVD-RW, Case 400W+Монітор LCD 24" Samsung C24F390FHI (LC24F390FHIXCI)+ Genius KB - 110X Black USB+ GeniusXscroll V3 Black USB (2017, 6 од.),

				<p>персональний комп'ютер Dell OptiPlex 3060 Small Form Factor (2019, 2 од.), проектор Epson Bright Link 455 Wi (3 од.), вебкамера Logitech Portable Webcam C905 (1 од.), роутер TP-LINK TL-WR841N (3 од.), персональний комп'ютер Artline Business B25 v26 Windows 10 (B25v26Win) – 1 шт.</p> <p>Програмне забезпечення: ArcGIS 10.2 – єдина ESRI ліцензія, яка підтримує як загально-платформні інструменти, так і засоби Arc Toolbox: www.esri.com; MapInfo Professional 12.5 – єдина Precisely Software ліцензія: www.precisely.com; ArcView 3.2 – єдина ESRI ліцензія.</p>
Сучасні технології екологічної безпеки	навчальна дисципліна	+РІП Сучасні технології екологічної безпеки (аспірантура).pdf	+xKOVee2l5NiAxO2VdZTd/BkYKDR+PAHVx+OLZ4a1qk=	<p>Атомно-абсорбційний спектрофотометр МГА 915 МД, 2015 о.;</p> <p>Спектрофотометр ULAB 102UV-217 р.;</p> <p>Фотоколориметри КФК-2 та КФК-2МП, 2001 р.;</p> <p>Іономір лабораторний И-160МИ, 2010 р.;</p> <p>Дозиметр-радіометр, 2015 р.;</p> <p>Нітратомір-дозиметр, 2015 р.;</p> <p>Газоаналізатор ОКСИ-5М, 2003 р.;</p> <p>Портативний набір ezpro 7200 – 2019 р.;</p> <p>pH метр портативний – 2020 р.;</p> <p>Цифровий мікроскоп #1000 – 2020 р.;</p> <p>Міні-експрес-лабораторія «Пчёлка-У/хим» - 2013 р.</p> <p>Центрифуга, ваги аналітичні ВЛА-200 та технохімічні, дистильатор, муфельна піч, Сушильні шафи,</p> <p>Програмне забезпечення DEM Win Pro 10 (64Bit) (2017, 3 од.),</p> <p>Дозиметр-радіометр МКС-05 «Терра» (2018, 1 од.),</p> <p>Комп'ютер Dell OptiPlex 3060 Small Form Factor (2019, 5 од.),</p> <p>Спектрометр СРМ-25-16С (1 од),</p> <p>Рентгенапарат «КРАБ-ЗУМ» (1 од.),</p> <p>Радіометр РЖС-0,5 (1 од.),</p> <p>Персональний комп'ютер «Intel Core i3-7100» (1 од.),</p> <p>Системний блок «Asus J19001-C» (2 од.),</p> <p>Мультимедійний проектор (2019, 1 шт.),</p> <p>Системний блок « Intel Core I3-3220» (2013, 1 шт.).</p>
Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	навчальна дисципліна	+РІП Геологія, пошуки та розвідка нафти і газу АСПІР.pdf	83NbYsVC5UdTjngcY1cA4wzJA7Sdi+PrRiDbTu6kYqY=	<p>Верстат для вибурування зразків керну «Бур» (2014 р., 1 од.),</p> <p>Верстат для шліфовки торців керну «Шторм» (2014 р. 1 од.),</p> <p>Прилад для визначення проникності зразків керну по газу «Дарсіметр»: навчальна модифікація (2014 р., 1 од.),</p> <p>Газоволюметричний пікнометр «Поромір» (2014 р., 1 од.),</p> <p>Прилад для виміру електричних властивостей гірських порід «Петроом» (2014 р., 1 од.),</p> <p>мікроскопи МП-2 і МП-3 (55 од.),</p> <p>мікроскопи Стереоскопічні ,</p> <p>МБС-9 (8 од.), цифровий мікроскоп #1000 – 2020 р.,</p> <p>Програмне забезпечення DEM Win Pro 10 (64Bit) (2017, 3 од.),</p>

Комп'ютер Dell OptiPlex 3060 Small Form Factor (2019, 5 од.),
Спектрометр СРМ-25-16С (1 од),
Персональний комп'ютер «Intel Core i3-7100» (1 од.),
Системний блок «Asus J19001-C» (2 од.),
Мультимедійний проектор (2019, 1 шт.),
Системний блок « Intel Core I3-3220» (2013, 1 шт.).

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
221591	Ткаля Ірина Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом кандидата наук КН 010699, виданий 16.02.1996, Атестат доцента 12ДЦ 020649, виданий 23.12.2008	41	Іноземна мова для аспірантів	<p>1. Ткаля І. А., Черкашина Н. І., Волкова А. Г. Teacher's responsibility for effectiveness of technology involvement in language learning. Інтеграційні процеси та інноваційні технології. Досягнення та перспективи технічних наук (іноземними мовами). Харків : ХНАДУ, 2015. № 5. С. 300–305 .</p> <p>2. Ткаля І. А., Черкашина Н. І., Волкова А. Г. Ecological Dimension of Teaching Languages. Інтеграційні процеси та інноваційні технології. Досягнення та перспективи технічних наук (іноземними мовами). Харків : ХНАДУ, 2016. № 6. С. 563-567.</p> <p>3. Ткаля І. А., Черкашина Н. І., Волкова А. Г. Tertiary Education: Interaction Between Learners and Teachers. Інтеграційні процеси та інноваційні технології. Досягнення та перспективи технічних наук (іноземними мовами). Харків: ХНАДУ, 2017. № 7. С. 321-325.</p> <p>4. Ткаля І. А., Черкашина Н. І., Огнівенко З. Г. CLIL як глобальна</p>

						<p>тенденція в педагогіці. Проблеми сучасної освіти. Збірник науково-методичних праць. – Випуск 11. Укладачі: В. Г. Пасинок, Т. О. Маркова, Р.Р. Камишнікова. – Харків.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. С. 85–92.</p> <p>5. Tkalia I., Tsarova S. Reconsidering CLIL in High and Low Context Cultures. Науковий вісник Херсонського державного університету. Секція 3 “Міжкультурна комунікація”. Випуск 2, 2020. – С. 157-161.</p> <p>Get talking!-2 : навчально-методичний посібник / за ред. Полоцької О.О. / Є.О. Червінко, Е.Ф. Беляєва, Л.М. Зубкова, І.С. Холмогорцева, Д.В. Стрельченко, Ю.Ф. Шарун, І.М. Авдєєнко, І.А. Ткаля, Н.В. Бевз, Г.Г. Гусєва Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 172 с.</p> <p>Ткаля І. А. Reading Authentic Speciality Texts (Читаємо автентичні тексти за фахом) – навчально-методичний посібник / І. А. Ткаля. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 68 с.</p> <p>10/09/2019-15/09/2019 Varna University of Management, Bulgaria (Certificate of Completion №123/15/09/2019)</p> <p>Міжнародна організація викладання англійської мови для не носіїв інших мов (TESOL). Всеукраїнська асоціація з мовного тестування та оцінювання (UALTA).</p>	
26353	Удалов Ігор Валерійович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет геології, географії, рекреації і туризму	<p>Диплом доктора наук ДД 007158, виданий 12.12.2017,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 045674, виданий 13.02.2008,</p> <p>Атестат доцента 12ДЦ 037700, виданий 17.01.2014</p>	12	Сучасні технології екологічної безпеки	<p>Науковий керівник дисертаційних досліджень:</p> <p>1. «Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну» (аспірант</p>

Левонюк С.М.)

Наукові публікації:

1. Удалов И.В. Трансформация геологической среды под влиянием техногенных процессов в условиях Северо-Восточного Донбасса: монографія / И.В. Удалов. – Харьков: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2016. – 176 с.
2. Левонюк С. М. Еколого-гідрохімічні особливості трансформації якості питних підземних вод під впливом техногенних та неотектонічних факторів (на прикладі бучацько-канівських водозаборів Східної України) / С. М. Левонюк, І. В. Удалов // Пошукова та екологічна геохімія (19). – Київ, 2018 р. – № 1. – С. 30–40.
3. Левонюк С. М. Комплексна геоекологічна оцінка захищеності питних підземних вод / С. М. Левонюк, І. В. Удалов // Вісник Одеського національного університету. Серія: «Географічні та геологічні науки», 2018 р. – Т. 23, 2 (33). – С. 111–133.

Участь у

конференціях:

1. Левонюк С.М. Техногенний вплив на еколого-гідргеологічні фактори захищеності питних підземних вод Східної України / С. М. Левонюк, І. В. Удалов // V Міжн. наук.-практ. конф. «Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування». Трускавець, Державна служба геології та надр України, Державна комісія України по запасах корисних копалин, 2018 р. – С. 26–28.
2. Levonuk S.M. The ecological and hydrogeological factors of destabilization of drinking groundwater quality within Eastern Ukraine and the measures for its environmentally safe use / V. V. Samoilov, S. M. Levonuk, I. V. Udalov // XIII

						<p>International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment». Ukraine, Kyiv, 12-15 November 2019.</p> <p>Авторські свідоцтва, патенти: 1. Полевич О.В. Удалов І.В. Патент на корисну модель № 108686. Спосіб локалізації важких металів, які мігрують у техногенних потоках забруднення, 2016. 2. Терещенко В.О., Удалов І.В. Патент на корисну модель № 142223. Застосування гідравлічного розриву пласта як способу видобування підземних вод питної якості зі щільних високопористих порід низької водопроникності, 2020.</p>	
59176	Тарароєв Яків Володимирович	Професор, Сумісництво	Філософський факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 008640, виданий 06.10.2010, Диплом кандидата наук ДК 016948, виданий 11.12.2002, Атестат доцента 02ДЦ 011220, виданий 15.12.2005, Атестат професора 12ІР 008298, виданий 13.11.2012</p>	19	Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)	<p>Науковий консультант дисертаційних досліджень: 1. Годзь Н.Б. «Філософські підстави екологічної футурології», дис. док. філос. н., 09.00.09; наук. консультант, док. філос. н., проф. Тарароєв Я.В. 19 квітня 2019 року, вчена рада Д 26.161.01, Інститут філософії Г.С. Сковороди НАН України диплом ДД №009534 від 15 жовтня 2019 р.</p> <p>Навчальні видання: 1. Проф.Тарароєв Яків Володимирович, проф. Максименко Надія Васильевна, проф. Назарчук Микола Миколаевич, ст.викл. Черкашина Надія Іванівна.ScienceMethodology // Інформаційний ресурс (дистанційний курс) Сертифікат про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківський національний університет імені В.Н.</p>

Каразіна Сертифікат №213/2020
2. Проф.Тараров Яків Володимирович,
проф. Максименко Надія Васильевна,
проф. Назарчук Микола Миколаевич,
ст.викл. Черкашина Надія
Іванівна.ScienceMethodology // Інформаційний ресурс (дистанційний курс) Сертифікат про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Сертифікат №213/2020

Наукові публікації
1Тараров Я.В.,Нецветай Т.В. Философские репрезентации понятий «пространство» и «время»: от физики к музыке. ВісникХарківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Теорія культури і філософія науки», випуск № 60, 2019. – С.108-121.
ФуХао, Тараров Я.В.Является ли наукой «Фень шуй»? Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства.2020. № 1. С. 59 – 67
Розділ у монографії: Тараров Я.В. Физика и культурология: единство в современном мире // Від філософії науки до постмодерністських студій культури: кафедра теорії культури і філософії науки в новому тисячолітті:колективна монографія/[колектив авторів] передмова В.А. Суковатої; за заг.ред.В.А. Суковатої, Д.В. Петренка. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 492 с.

Монографія: Тараров Я.В. Онтологічне новиння сучасної фізики і космології. М.: УРСС, 2011, 264 с.

Участь у конференціях:
1. Тараров Я.В. Логика і розвиток наукового знання в сучасному світі : Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 листопада 2020 р. / Ред. кол. Я. В. Тараров, А. В. Кіпенський, Н. С. Корабльова Н. С [та ін.]. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. С. 156 – 160.
2. Яків Тараров Чи є унікальна технологічна цивілізація? // Чи є самотні ми у Всесвіті. III Італійсько-Українська наукова зустріч. 9-11 червня 2020 р. Віртуальна конференція з нагоди Дня італійських наукових досліджень у світі. Організована Посольством Італії в Україні (Київ), Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна (Україна) та INAF – Національним інститутом астрофізики (Італія).
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=xBoOPyGIrQ&feature=youtu.be>

Курси підвищення кваліфікації
1. Стажування: Харківський Національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди з «02» березня 2020 р. по «04» травня 2020 р., тема: «Розширення професійних компетенцій в галузі філософських наук та філософії», наказ № 12 від 27.02.2020, посвідчення про стажування № 06/23-18

Виконання наукової тематики
1. Науковий керівник наукової теми: «Філософсько-методологічні засади науки і техніки в сучасному

							суспільстві», номер державної реєстрації № 0115U003360, 2015 – 2018 р.р.
5766	Немець Людмила Миколаївна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет геології, географії, рекреації і туризму	Диплом доктора наук ДД 003814, виданий 16.09.2004, Аттестат професора 12ІП 005265, виданий 24.12.2007	35	Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	<p>Наукові публікації. Автор та співавтор більше 30 наукових публікацій у виданнях, що проіндексовані у WoS, Scopus, серед них:</p> <p>1. Elizbarashvili, N., Niemets, L., Meladze, G., Sehida, K., Lohvynova, M., Meladze, M., & Sidamonidze, D. (2020). Forced migrations of Georgia and Ukraine: reasons for the emergence, process features, implications for countries. Visnyk of V.N. Karazin Kharkiv National University. Series Geography Ecology, Issue 52, 139-155.</p> <p>2. Niemets L., Mezentsev K., Sehida K., Morar C., Husieva N., Peresadko V., Tebilenieva Ye. (2018). Innovation and investment potential of regions as a factor of "smart transformation" – a case study of Kharkiv region (Ukraine). Visnyk of V.N. Karazin Kharkiv National University. Series Geography Ecology, Issue 49, p. 107-125.</p> <p>3. Niemets L.M., Sokolenko A.V., Mazurova A.V. (2016). Shopping centers as a part of megacity's tourism infrastructure (socio-geographical aspect). Actual Problems of Economics, 177(3), 178-185.</p> <p>Участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях, матеріали яких у тому числі у виданнях, що проіндексовані у WoS, Scopus, серед них:</p> <p>1. Niemets L, Suptelo O., Lohvynova M., Sehida K., Tebilenieva I. (2019). Industrial heritage as a composition of post-industrial city (Basic case Kharkov, Ukraine). Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Innovation Management</p>

ntthroughVision 2020, 2019, c. 3049-3063.
2.Niemets L., Husieva N., Sehida K., Lohvynova M., Suptelo, O. (2019). ForcedinternaldisplacementinUkraine: Realities, socio-economicproblems, perspectives. Proceedingsofthe 33rd InternationalBusinessIn formationManagement AssociationConference, IBIMA 2019: EducationExcellenceand InnovationManagem entthroughVision 2020, 2019, c. 3064-3081.
3.Niemets L., Sehida, K., Lohvinova M., Kraynukov O., Kliuchko L. (2018). RuraltourisminUkraine: Peculiaritiesandtrendso fdevelopment. Proceedingsofthe 32nd InternationalBusinessIn formationManagement AssociationConference, IBIMA 2018 - Vision 2020: SustainableEconomicDe velopmentandApplicati onofInnovationManage mentfromRegionalexpa nsiontoGlobalGrowth, p. 290-301.

Голова редколегії журналу «Часопис соціально- економічної географії», Член редколегії збірника наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Геологія – Географія – Екологія», ряду фахових видань України, Білорусі, Грузії; член наукового програмного комітету International Business Information Management Association Conference, тези якої індексуються у WoS, Scopus.
Голова оргкомітету міжнародних науково-практичних конференцій «Регіон: стратегія оптимального розвитку» та «Регіон: суспільно-географічні аспекти».
Голова ряду міжнародних науково-практичних семінарів;.
Співголова всеукраїнського науково-практичного семінару «Сучасні

						<p>глобальні виклики перед суспільною географією: проблеми та перспективи»; науково-методологічного семінару ФГПРТ</p> <p>Брала участь у міжнародному науковому проєкті «Ukrainiangeopoliticalf ault-linocities: urbanidentities, geopoliticsandurbanpol ісу» спільно з Університетом Осло (Норвегія). Науковий керівник (консультант) дисертаційних досліджень, у тому числі усі успішно захищені, це більше десяти кандидатських робіт, однієї докторської. Останні: 1.Сегіда К.Ю. – докторська – 2018 р; 2.Барило І.М. – кандидатська – 2016 р.</p> <p>Наразі науковий керівник здобувача третього рівня вищої освіти.</p> <p>Голова спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна</p> <p>Наукове стажування у Талліннському університеті (Естонія), 2019 р.;Каразінській школі бізнесу ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2018 р., Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, 2017 р.</p> <p>Керівник ряду науково-дослідних робіт, автор та співавтор наукових монографій, навчальних видань.</p>	
124828	Костріков Сергій Васильович	Професор, Основне місце роботи	Факультет геології, географії, рекреації і туризму	Диплом доктора наук ДД 005877, виданий 10.05.2007, Аттестат професора 12ІР 008297, виданий 30.11.2012	23	Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Є науковим керівником дисертаційного дослідження аспіранта денної форм навчання за темою: Тривимірне моделювання та урбогеосистемний аналіз глобального урбанізованого простору на підставі обробки лідарних даних і візуалізації результатів на геоінформаційних

веб-порталах (на прикладі різнорангових міст).

Навчальні видання:

1. Костріков С.В., Сегіда К.Ю. Теоретична і прикладна геоінформатика. Навчальний посібник для студентів вишів. – Харків: Вид-во ХНУ, 2016. – 592 с.
2. Костріков С.В., Чуєв О.С. Робота з базами геоданих в суспільній географії. Навчально-методичний посібник. – Харків, 2016. – 79 с.

Наукові публікації

1. Сім публікацій, що індексовані у НМБ WoS (у журналах та у матеріалах конференцій).
2. Чотири публікації, що індексовані у НМБ Scopus (у журналах).
3. У провідному видавництві США у 2005 р. вийшла колективна монографія, в якій автор є співавтором розділу: New Trends in Ecology Research. - Editor: A.R. Burk. – New York: Nova Science Publishers Inc. – 2005. – 227 р.

Участь у

- конференціях:
1. Joint Urban Remote Sensing Event JURSE 2019: New Methodologies for urban investigation through remote sensing. Франція, м. Ванн, червень 2019 (Очна участь у якості доповідача)
 2. 39th Asian Conference on Remote Sensing (ACRS 2018): Remote Sensing Enabling Prosperity. Малайзія, м. Куала-Лумпур, жовтень 2018 (Очна участь у якості доповідача)
 3. Geographical information from research to application through cooperation: Second Joint European Conference and Exhibition. Іспанія, Барселона, березень 1996 (Очна участь у якості доповідача)
 4. From research to application through cooperation: First Joint European Conference and Exhibition on Geographical

							Information. Нідерланди, Гаага, березень 1995 (Очна участь у якості доповідача) 5. Forth European Conference on GIS. Італія, Генуя, квітень 1993 (Очна участь у якості доповідача)
205023	Лур'є Анатолій Йонович	Професор, Основне місце роботи	Факультет геології, географії, рекреації і туризму	Диплом доктора наук ДТ 001092, виданий 01.12.1989, Атестат професора ПРАР 001969, виданий 24.06.1999	10	Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	<p>Науковий керівник дисертаційного дослідження: 1. «Особливості та умови утворення ущільнених вуглеводненасичених порід південної прибортової зони Дніпровсько- Донецької западини» (аспірант Хроль В.В.)</p> <p>Наукові публікації: 1. Абеленцев В.М. Нова методика інтерпретації результатів лабораторних досліджень гірських порід при моделюванні пластових умов / В.М. Абеленцев, А.Й. Лур'є, С.Ф. Поверенний, Т.Я. Сусяк / Геологічний журнал, 2017. – №3 (360). – С. 23–30. 2. Поверенный С.Ф. Размеры пор песчаных коллекторов нефтегазовых месторождений южного борта ДДВ и их влияние на проницаемость / С.Ф. Поверенный, А.Й. Лурье. – Тектоника і стратиграфія, 2018. – № 45. – С. 95-112. 3. Лур'є А.Й. Геотермічні аномалії і нафтогазоносність: монографія / А.Й. Лур'є. – ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 160 с. 4. Лур'є А.Й. Гідрогеотермія: навчальний посібник / А.Й. Лур'є. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 76 с.</p> <p>Участь у конференціях: 1. Хроль В.В. Інтерпретація геолого-геохімічних досліджень з метою виділення ущільнених вуглеводньонасичених порід в нафтогазових свердловинах / В.В. Хроль, А.Й. Лур'є // Гідрогеологія: наука, освіта, практика: матеріали ІІІ наукової конференції (м.</p>

						<p>Харків, 2-4 листопада 2016 р.) / Гол. оргкомітету Азаренков М.О. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – С. 147–149.</p> <p>2. Німець Д.К. Роль прочного ефекту гірських порід у збереженні їх високих емнісних властивостей / Німець Д.К., Лур'є А.Й. // Міжнародна науково-технічна конференція «Нафтогазова галузь: Перспективи нарощування ресурсної бази», 2018. – Івано-Франківськ. – С. 22-24.</p> <p>Авторські свідоцтва, патенти: Абеленцев В. М., Поверенний С. Ф., Лур'є А. Й., Бухтатий В. М. Патент на корисну модель № 137143. Спосіб визначення пористості та діючого ефективного тиску на зразках гірських порід, 2019 р.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>РН10. Володіти методами і методиками просторового, системного, статистичного аналізу, моделювання і прогнозування у галузі наук про Землю, сучасними інформаційними технологіями та програмними засобами, методами та прийомами картографічного та ГІС-аналізу у галузі наук про Землю.</i>	☐	Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	Проблемно-пошуковий, дискусія	Графічний контроль, залік
		Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Навчальне забезпечення засвоєння ключових методів наукового пізнання; навчальне забезпечення засвоєння методів емпіричного дослідження: спостереження, експеримент, порівняння, опис, навчальне забезпечення засвоєння методів теоретичного пізнання: метод формалізації, аксіоматичний метод, гіпотетико-дедуктивний метод; навчальне забезпечення гіпотетико-дедуктивних методів	Усні опитування – перевірка самостійних домашніх завдань, опитування на усних колоквиумах, письмове тестування на поточному контролі, письмове тестування на вихідному контролі.
<i>РН09. Знати, розуміти й уміти</i>	☐	Working with geodatabases in Human	Впровадження методів навчання щодо	Різноманітні методи контролю за результатом –

<p><i>практично застосовувати у власних дослідженнях властивості та особливості формування, розвитку і функціонування природних та суспільних геосистем, механізми взаємозв'язків у системі «природа – населення – господарство»; основні принципи географічного, системного, синергетичного, інформаційного, історичного підходів до вирішення конкретних завдань у галузі наук про Землю;</i></p>		<p>Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)</p>	<p>моделювання та мережного аналізу у природно-антропогенних геосистемах (геометричні та інженерні мережі); впровадження методів навчання щодо створення персональних і корпоративних БГД, релевантних складних геосистемам; методи навчання редагуванню просторових об'єктів, що складають лінійні та ієрархічні геосистеми; методи навчання створенню сервісів геокодування для складних геосистем; методи навчання побудові БГД щодо складних геосистем через CASE-засоби.</p>	<p>судження о ході та вихідних досягнень навчання із курсу WorkingwithGeodatabases..., які містять якісний і кількісний аналіз цих досягнень, і що мають ціллю стимулювання якості навчальної роботи аспірантів.</p>
		<p>Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)</p>	<p>Проведення семінарів, самостійної роботи з першоджерелами, виконання самостійного наукового дослідження на основі опрацювання підручників, посібників, монографій, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет тощо.</p>	<p>Опитування письмове чи усне на семінарських заняттях, публічний захист самостійних наукових досліджень. Підсумковий контроль знань в вигляді заліку.</p>
<p><i>РНО8. Глибоко розуміти загальні принципи і методи природничих наук, методологію наукових досліджень і застосовувати їх у власних дослідженнях у вибраній предметній галузі наук про Землю.</i></p>	☐	<p>Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу</p>	<p>Проблемно-дослідницький, пошуковий методи</p>	<p>Залік</p>
		<p>Сучасні технології екологічної безпеки</p>	<p>Проблемно-дослідницький, пошуковий методи</p>	<p>Практичні заняття, залік</p>
		<p>Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)</p>	<p>Система загально-дидактичних методів навчання у ЗВО: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного подання матеріалу, частково-пошуковий метод, евристичний метод, загально-дослідницький метод; навчання методу критичного аналізу, комплексної оцінки та синтезу нових наукових положень та ідей.</p>	<p>Усна співбесіда, письмова контрольна робота, семінар; методи індивідуального і групового контролю; загальний контроль на платформах дистанційного навчання.</p>
<p><i>РНО7. Знати основні концепції філософської науки, основні філософські проблеми сучасної науки і вміти застосовувати філософські знання у наукових та/або практичних дослідженнях в обраній предметній галузі наук про Землю.</i></p>	☐	<p>Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)</p>	<p>Навчальне забезпечення засвоєння ключових методів наукового пізнання; навчальне забезпечення засвоєння методів емпіричного дослідження: спостереження, експеримент, порівняння, опис, вимірювання; навчальне забезпечення засвоєння методів теоретичного пізнання: метод формалізації, аксіоматичний метод, гіпотетико-дедуктивний метод; навчальне забезпечення гіпотетико-дедуктивних методів</p>	<p>Усні опитування – перевірка самостійних домашніх завдань, опитування на усних колоквиумах, письмове тестування на поточному контролі, письмове тестування на вихідному контролі.</p>
		<p>Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)</p>	<p>Проведення лекцій, семінарів, консультацій, самостійної роботи з першоджерелами, виконання самостійного</p>	<p>Перевірка відвідувань лекцій та консультацій. Опитування письмове чи усне на семінарських заняттях, публічний захист</p>

			наукового дослідження на основі опрацювання підручників, посібників, монографій, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет тощо.	самостійних наукових досліджень. Підсумковий контроль знань в вигляді заліку.
<i>PH05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та геоінформаційні системи.</i>	☐	Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі методи.	Усне опитування, перевірка практичних робіт, поточний та підсумковий контроль
		Науково-асистентська практика	Практичне опанування теоретичних знань з курсу «Теоретична стратиграфія», вивчення співвідношення основних літолого-палеонтологічних характеристик конкретних палеобасейнів.	Складання стратиграфічних схем різного рангу досліджуваного палеобасейну певного геологічного часу
		Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Методи навчання генерації формалізованих моделей, які описують розміщення у географічному просторі об'єктів, процесів та явищ. Методи навчання щодо створення моделей геоданих, які є основою всієї геоінформаційної платформи. Методи навчання роботі з двома базовими типами даних – растровими та векторними. Методи навчання ГІС-процедур, об'єднанням у відповідні підсистеми – блоки. Методи навчання щодо створення графічної і атрибутивної баз даних.	Машинний та безмашинний програмований контроль щодо виконання завдань із роботи з базами даних та реляційними системами управління базами даних; оцінювання за результатами фронтального і диференційованого контролю щодо редагування ГІС-об'єктів у БГД; щодо побудови БГД через організацію даних у ArcCatalog, щодо імпорту даних у БГД, щодо створення підтипів та атрибутивних доменів.
<i>PH06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які уможливають переоцінку існуючого та створення нового цілісного знання для розв'язання значущих наукових та науково-прикладних задач у науках про Землю і суміжних з ними галузях знань, з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, екологічних, економічних та правових аспектів.</i>	☐	Іноземна мова для аспірантів	Практичні заняття, самостійна робота	Усне та письмове опитування, лексико-граматичний переклад, залік, екзамен.
		Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи.	Усне опитування, участь в обговоренні, доповіді, презентація та захист результатів, перевірка практичних робіт, поточний та підсумковий контроль.
		Науково-асистентська практика	Пошуковий. Виявлення зв'язків в низці «реальний стратон – його осмислення у сучасних стратиграфічних теоретичних підходах – вплив на геологічне картування та пошуки корисних копалин».	Аналіз різновікових геологічних карт досліджуваної території та складання критичного огляду теоретико-стратиграфічних підходів до їх створення.
		Сучасні технології екологічної безпеки	Проблемно-дослідницький метод, метод «мозкового штурму»	Залік, екзамен
<i>PH03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема результати теоретичного аналізу, експериментальні</i>	☐	Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Методи організації і впровадження навчальної діяльності, методи стимулювання і мотивації навчання. Впроваджується ряд вузькопредметних методів відповідно до контенту даної дисципліни: метод розробки технології бази геоданих (БГД): 1) підготовка первинних матеріалів і введення даних;	Оцінювання за результатами усного та письмового контролю, лабораторних і практичних робіт; машинний та безмашинний програмований контроль; різні форми автоматизованого комп'ютерного тестування, розробленого безпосередньо щодо редагування об'єктів

<p><i>х досліджень, математичного, картографічного та комп'ютерного моделювання, а також літературні дані.</i></p>			2) формування і редагування шарів карт БГД і асоційованих з картами таблиць; 3) введення табличних та текстових даних; 4) пристосування шарів і компонентів; 5) Компонівка БГД .	БГД, побудови і наповнення бази геоданих.
		Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)	Проведення семінарів, самостійної роботи з першоджерелами, виконання самостійного наукового дослідження на основі опрацювання підручників, посібників, монографій, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет тощо.	Опитування письмове чи усне на семінарських заняттях, публічний захист самостійних наукових досліджень. Підсумковий контроль знань в вигляді заліку.
		Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі методи.	Усне опитування, участь в обговоренні, дискусії, перевірка практичних робіт, поточний та підсумковий контроль.
		Сучасні технології екологічної безпеки	Навчальна дискусія, пошуковий метод	Індивідуальний, графічний контролі, залік, екзамен
		Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	Проблемно-дослідницький, дискусія, пошуковий метод	Графічний контроль, залік, екзамен
<p><i>РНО2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми наук про Землю державною та іноземними мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях.</i></p>	☐	Іноземна мова для аспірантів	Практичні заняття, самостійна робота.	Усне та письмове опитування, лексико-граматичний переклад, залік, екзамен.
		Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи.	Усне опитування, участь в обговоренні, доповіді, презентація та захист результатів, перевірка практичних робіт, поточний та підсумковий контроль.
		Науково-асистентська практика	Проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи.	Складання стратиграфічних схем різного рангу досліджуваного палеобасейну певного геологічного часу
		Сучасні технології екологічної безпеки	Проблемно-дослідницький метод	Усна презентація власних досліджень, залік, екзамен
<p><i>РНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання в науках про Землю та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання знань та/або інновацій.</i></p>	☐	Філософські засади та методологія наукових досліджень (Philosophy of Science & Science Methodology)	Проведення лекцій, консультацій, виконання самостійного наукового дослідження на основі опрацювання підручників, посібників, монографій, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет тощо.	Перевірка відвідувань лекцій та консультацій, публічний захист самостійних наукових досліджень. Підсумковий контроль знань в вигляді заліку.
		Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові методи	Усне опитування, перевірка практичних робіт, тестовий контроль, поточний та підсумковий контролі.
		Науково-асистентська практика	Пошуково-історичний метод. Ознайомлення з основною нормативно-правовою базою в галузі освіти та науки. Вивчення існуючих розробок в плануванні наукової та викладацької діяльності	Самостійне складання аспірантом запиту на фінансування дослідження. Складання навчальної програми курсу зі спеціальності.

			кафедри геології.	
		Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Система загально-дидактичних методів навчання у ЗВО: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного подання матеріалу, частково-пошуковий метод, евристичний метод, загально-дослідницький метод; навчання методу критичного аналізу, комплексної оцінки та синтезу нових наукових положень та ідей.	Усна співбесіда, письмова контрольна, колоквиум і семінар із відповідним оцінюванням; впроваджуються як у формі індивідуального, так і у формі групового контролю; загальний контроль на платформах дистанційного навчання (ДН).
		Сучасні технології екологічної безпеки	Проблемний, пошуковий, дослідницький	Семінарські і практичні заняття, залік. екзамен
		Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	Проблемний, пошуковий, дослідницький	Семінарські і практичні заняття, усне опитування, залік. екзамен
<p><i>РНО4. Планувати та виконувати прикладні та/або теоретичні дослідження в предметних галузях наук про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних наукових та/або прикладних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</i></p>	☐	Геологія, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу	Проблемно-дослідницький, дискусія, пошуковий метод	Графічний контроль, залік, екзамен
		Сучасні технології екологічної безпеки	Дискусія, пошуковий метод	Індивідуальний, графічний контроль, залік, екзамен
		Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	Репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи	Усне опитування, участь в обговоренні, доповіді, презентація та захист результатів, перевірка практичних робіт, поточний та підсумковий контроль.
		Working with geodatabases in Human Geography (Робота з базами даних в суспільній географії)	Методи, які розвивають здатність формулювати наукову проблему, розробляти предметні робочі гіпотези, визначати мету вирішення наукової проблеми і завдання, які необхідно впровадити для досягнення мети, оцінювати необхідні дослідницькі ресурси та час для їх засвоєння. Використовуються методи, що: 1) забезпечують зростання частки аспірантів, що працюють захоплено і самостійно, здобуваючи активну позицію і, таким чином - підвищений творчий потенціал; 2) впроваджують багаторазове збільшення долі самостійних робіт і проектів протягом курсу, що містять творчі дослідницькі рішення; 3) підвищують обсяг реальної інтелектуальної продукції аспірантів у вигляді розроблених і реалізованих на практиці пропозицій щодо нових геоінформаційно-технологічних і комп'ютерно-картографічних рішень	Індивідуальний характер оцінювання; систематичність і регулярність оцінювання на усіх етапах створення дослідницького проекту; різноманітність форм оцінювання знань щодо релевантних наукових проблем; всебічність і об'єктивність оцінювання результатів індивідуальних досліджень; диференційований підхід.